

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

ยุทธการ เอมเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทคัดย่อ
ของ
ยุทธการ เอมเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ตุลาคม 2550

ยุทธการ เอมเจริญ.(2550). แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่3. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) . กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.นันทนา วงษ์อินทร์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ โดยการหา ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ประกอบด้วยการทดสอบย่อย 3 ฉบับ ได้แก่ ด้านการรู้คิด ด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรม

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิดมีจำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .54 - .78 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .28 - .60 และค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ .78 เกณฑ์ปกติ ด้านการรู้คิดสำหรับคะแนนดิบที่สัมพันธ์กับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ อยู่ระหว่าง 7 - 20 และมีค่าเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 21 - 68

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจมีจำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33 – 13.33 และค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .82 เกณฑ์ปกติ ด้านความสนใจสำหรับคะแนนดิบที่สัมพันธ์กับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 31 – 65 และมีค่าเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 24 - 75

4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรมมีจำนวน 16 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.71 – 12.31 และค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .84 นอกจากนี้ เกณฑ์ปกติด้านพฤติกรรมสำหรับคะแนนดิบที่สัมพันธ์กับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 37 - 80 และมีค่าเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 24 - 76

AN INVENTORY OF DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THAI LANGUAGE FOR
MATHAYOM SUKSA III STUDENT

AN ABSTRACT
BY
YUTTAKARN AIMJALEARN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
At Srinakharinwirot University
October 2007

Yuttakarn Aimjalearn. (2007). *An Inventory of Desirable Characteristics of Thai Language For Mathayom suksa III Students*. Master Project, M.Ed. (Guidance and Counselling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst.Prof.Dr.Nanthana Wong-In.

The purpose of this study was to construct a Thai Language Desirable Characteristics Inventory of Mathayomsuksa III Students. A total of 1,000 subjects were multi-stage randomly selected from Mathayomsuksa III Students in secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in Bangkok area during the second semester of academic year 2006. Mean, Standard deviation, the level of difficulty, discrimination power, reliability, normalized T-score and percentile rank were used to analyze the data.

The results of the study were as follows:

1. The Thai Language Desirable Characteristics Inventory comprised of 3 subtests: Thai language cognitive domain, Thai language interest. Thai language behavior.

2. The Thai language cognitive subtest contained 20 items, while has level of difficulty revealed between .54 to .78, the discrimination power ranged from .28 to .60, and the cross-check of internal consistency showed KR-20 of .78. Besides, the Thai language cognitive norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 7 to 20 percentiles ranks, and T-score, T21 to T68 for the Mathayomsuksa III Students were shown in this research paper.

3. The Thai language interest subtest contained 13 items while its discrimination power ranged from 3.33 to 13.33. The cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of .82. Besides, the Thai language interest norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 31 to 65 percentiles ranks, and T-score, T24 to T75 for the Mathayomsuksa III Students were shown in this research paper.

4. The Thai language behavior subtest contained 16 items while its discrimination power ranged from 3.71 to 12.31. The cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of .84. Besides, the Thai language behavior norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 37 to 80 percentiles ranks, and T-score, T24 to T76 for the Mathayomsuksa III Students were shown in this research paper.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ ยุทธการ เอมเจริญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนวของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา ผู้รักษา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ)

..... คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ อนุสรณ์ อรรถศิริ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ดั่งใจดีเนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวรรมณีศรีขำ อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ อาจารย์ ศิริเพ็ญ แสงเดช อาจารย์ประเสริฐ อภัยชชะ และอาจารย์วิชา อุ่นตระกูล ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความเอื้อเฟื้อและความสนับสนุนร่วมมือจากผู้บริหารและอาจารย์ของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบใจนักเรียนที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องของข้าพเจ้าที่อุทิศกำลังกาย กำลังใจ ด้วยความห่วงใยเสมอมา และขอบคุณ ผอ.เพื่อนที่เป็นที่รักและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าจนประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ยุทธการ เอมเจริญ

สารบัญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544.....	5
ความหมายของภาษาไทย.....	7
ความสำคัญของภาษาไทย.....	8
ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย.....	9
ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย.....	10
พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3.....	13
การวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย.....	27
การสร้างและพัฒนาเครื่องวัดลักษณะผู้เรียน.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

4	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	57
	สรุปผลการวิจัย.....	59
	อภิปรายผล.....	62
	ข้อเสนอแนะ.....	65
	บรรณานุกรม.....	66
	ภาคผนวก.....	71
	ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	96

บัญชีตาราง

ตาราง

1	จำนวนนักเรียน และกลุ่มตัวอย่าง.....	34
2	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย นักเรียน 100 คน.....	50
3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย รวมทั้ง 3 ด้าน นักเรียน 50 คน	51
4	ค่าค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย นักเรียน 1000 คน..	52
5	สถิติพื้นฐานของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านภาษาไทย	52
6	เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิดที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ.....	53
7	เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจ ที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 13 ข้อ	54
8	เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรม ที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 16 ข้อ	55
9	ความเที่ยงตรงของแบบวัดด้านการรู้คิด ด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรม (IOC).....	72
10	ค่าความยากง่าย (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ด้านการรู้คิด รายข้อ.....	73
11	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสนใจที่มีต่อภาษาไทย และพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย.....	74
12	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย เป็นรายข้อ ทั้ง 3 ด้าน.....	75
13	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 1000 คน.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย ภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสดงถึงความเป็นชาติไทย ซึ่งบรรพบุรุษไทยได้สร้างสรรค์ สะสม อนุรักษ์และถ่ายทอดเป็นวัฒนธรรมให้เป็นมรดกของชาติโดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อ คนรุ่นหลังจึงใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการศึกษาแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และรับสิ่งที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ทั้งการพัฒนาศติปัญญา กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็น ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่ออกมา กลายเป็นผู้ที่มีโลกทัศน์ที่สอดคล้องกับยุคสมัย สามารถติดตามความเจริญก้าวหน้าของศาสตร์ต่างๆ จึงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบัน ดังนั้นคนไทยทุกคนจะต้องช่วยกันดำรงรักษาไว้ให้มีอยู่อย่างมั่นคงตลอดไป

ภาษาไทยนั้นมีความสำคัญยิ่งเพราะภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษสร้างสมไว้ ดังที่ โดยสมศรี ทองชั้น (2540 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารของคนไทย คนชาติอื่นก็ใช้ภาษาอื่นที่เป็นภาษาของตนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเช่นเดียวกัน ดังนั้นชาติผู้เป็นเจ้าของภาษาและใช้ภาษาอยู่เป็นปกติในชีวิตประจำวันต้องมีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการใช้ภาษาของตนได้ดีกว่าชนชาติอื่น บุคคลใดสามารถใช้ภาษาไทยได้ดี ย่อมจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จในชีวิตประจำวัน ในด้านการศึกษานับได้ว่าภาษาไทยเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการเรียนรู้วิชาการต่างๆ

ส่วนในเรื่องของพัฒนาการทางภาษานั้น ศศิธร ภูณัฏฐานันท์(2542 : 117) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า การใช้ภาษาจะทำได้ดีกว่าทุก ๆ วัยที่ผ่านมา แต่บางครั้งการแสดงออกของนักเรียน ก็อาจไม่เป็นที่พอใจของผู้ใหญ่ โดยถูกมองว่า เด็กในวัยนี้ชอบเถียง ไม่เคารพนับถือผู้ใหญ่ ทำให้รู้สึกขงหวง ขวางตา เด็กจึงไประบายออกด้วยการเขียนในสมุด หนังสือ กำแพง ห้องน้ำ ฝาผนังด้วยถ้อยคำที่ไม่สมควรก็มี ครูอาจจะช่วยพัฒนาการทางด้านนี้ด้วยการจัดกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาภาษา คือการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ตามวัยและความสามารถของเขา ควรสอนความคิดรวบยอดที่ถูกต้องในบทเรียนเรื่องต่างๆ ให้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างกว้างขวาง เพื่อสนองตอบความอยากรู้อยากเห็น ให้โอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ในงานเขียนทั้งที่เป็นประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
 - 2.1 ความหมายของภาษาไทย
 - 2.2 ความสำคัญของภาษาไทย
 - 2.3 ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย
 - 2.4 ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
 - 2.5 พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3
 - 2.6 การวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
 - 2.6.1 ความถนัด
 - 2.6.2 ความสนใจ
 - 2.6.3 บุคลิกภาพ
 - 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษานั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5) ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ

ซึ่งสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทยถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาไทย นั้น เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไทยไป ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่นๆ

กรมวิชาการได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 3)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา
และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงาน
การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษา
และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็น
สมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และ
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพสังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โครงสร้างระดับช่วงชั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5) ได้กำหนดระดับช่วงชั้นออกเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับ
พัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษานักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

2.1 ความหมายของภาษาไทย

ความหมายของภาษาไทยนั้น ได้มีผู้ศึกษาที่ให้ความสนใจและความสำคัญของภาษามากมาย ซึ่งได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 822) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษา หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

พูนสุข ญาณไพศาล (2542 : 2) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษา คือ ระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารซึ่งประกอบด้วยเสียงและความหมาย

ไพบูลย์ ดวงจันทร์ (2542 : 6) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษา หมายถึง เครื่องมือที่ใช้สื่อความหมายให้เข้าใจกัน

เปรมจิต ชนะวงศ์ (2538 : 3) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษา หมายถึง เสียงพูดที่เป็นระบบและมีความหมายที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารทำความเข้าใจกัน

ปรียาพร วงศ์นุตรโรจน์ (2534 : 91) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษา คือ ระบบการเปล่งเสียง และการเขียนสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งคนในสังคมหนึ่งๆ เรียนรู้และใช้กันเองเดียวกัน คนที่ใช้ภาษาเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้ได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง

โมรี ชื่นสำราญ (2530 : 1) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษา คือ คำพูดซึ่งรวมทั้งกิริยา อากักร และสิ่งที่ใช้แทนคำพูดด้วย เพื่อให้เข้าใจ ความประสงค์ของกันและกัน

พยุง ญาณโกมุท (2518 : 2) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่าภาษาหมายถึงลักษณะการที่มนุษย์เราใช้สื่อความหมายซึ่งกันและกันเป็นปกติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ซีเกลแมน และชาฟเฟอร์(Sigelman & Shaffer,1991 : 201) ได้ให้ความหมายของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาคือ ระบบที่ประกอบด้วยขอบเขต ของเครื่องหมาย การออกเสียง หรือตัวอักษร (หรือแสดงอาภักปิริยาแสดงลักษณะท่าทางซึ่งมีข้อชี้แจง ในกรณีของการใช้ภาษาสัญลักษณ์ของบุคคลที่หูหนวก) จนสามารถสอดคล้องร่วมกันที่จะยอมรับหลักที่จะก่อให้เกิดถ้อยคำต่างๆ ที่ไม่สิ้นสุด

จะเห็นได้ว่า ความหมายของภาษาที่ยกมาข้างต้นนั้น จะกล่าวไปในแนวทางเดียวกันสรุปได้ว่า ภาษาไทย หมายถึง เครื่องมือที่คนไทยใช้ติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน

2.2 ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญยิ่งต่อความเป็นชาติไทย ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้า ดังต่อไปนี้

ศศิธร วัฒนคุณานันท์(2542 : 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่าภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสดงความรู้ ความคิด และวัฒนธรรมไทย เป็นเครื่องแสดงความเป็นชาติเก่าแก่ มีความสืบทอดความเจริญจากบรรพบุรุษเป็นระยะเวลาอันยาวนาน คนไทยใช้ภาษาไทยพูดและเขียนข้อความสำคัญได้ทุกโอกาส ภาษาไทยมีวิวัฒนาการของวิธีการเขียนการใช้นาน้อยกว่า 700 ปี ดังมีหลักฐานการใช้ภาษาบันทึกข้อความในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราชและวรรณคดีไทยสมัยต่างๆ ข้อเขียนเหล่านี้ได้แสดงถึงความรุ่งเรืองของชาติไทย บันทึกความเป็นไปในสังคมไทย แนวความคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิชาความรู้ต่างๆ ของปู่ย่า ตายายที่สอนต่อกันมา ซึ่งจะเป็นรากฐานความรู้สำหรับการพัฒนาบ้านเมืองสืบต่อไปได้ ในปัจจุบันคนไทยก็ยังใช้ภาษาไทยทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ อารมณ์ความรู้สึก ได้เป็นอย่างดี

พะอบ โปษะกฤษณะ (2537 : 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า คนไทยเป็นผู้มีโชคที่ได้มีภาษาของตนเอง และมีตัวอักษรไทยเป็นอักษรประจำชาติ อันเป็นมรดกอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ เป็นเครื่องแสดงว่าไทยเราเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมสูงส่งมาแต่โบราณกาล และรักษาความเป็นเอกราชยั่งยืนมาจนบัดนี้ คนไทยผู้เป็นเจ้าของภาษาควรจะได้ภาคภูมิใจที่ชาติไทย ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติมากกว่า 700 ปีแล้ว และจะยั่งยืนตลอดไป ถ้าทุกคนตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยของเรา คนไทยควรจะต้องถือว่า “ภาษาไทย” สำคัญกว่าภาษาอื่นเพราะ เป็นภาษาของชาติ เป็นภาษาที่เราต้องใช้ชั่วชีวิต

วีณา วิสเพ็ญ (2525 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยนั้นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสมไว้ และถ่ายทอดสืบทอดกันมาจนถึงคนไทยรุ่นปัจจุบัน เรามีภาษาประจำชาติที่สื่อความหมายกันได้ทั่วประเทศ เราย่ำรวยถ้อยคำในภาษาและสามารถ ใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน ภาษาไทยของเราเป็นภาษาที่มีความเจริญงอกงาม เพราะนอกจากจะรักษาส่วนที่เป็นของเดิมได้แล้ว เรายังสามารถสร้างส่วนที่เป็นของใหม่ให้ผสมกลมกลืน กับของเดิมไว้เป็นอย่างดี เรามีวิธีพูด วิธีเขียน ที่เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทย ไม่เหมือนภาษา อื่นใด จึงเป็นหน้าที่ ที่คนไทยทุกคนจะต้อง “ศึกษา” “รักษา” ภาษาประจำชาติไว้มิให้เสื่อมสูญไป

จะเห็นได้ว่า ความสำคัญของภาษาไทยที่ยกมาข้างต้น จะกล่าวไปในแนวทางเดียวกัน พอสรุปได้ว่า ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของชาติไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ เป็นมรดกอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้

2.3 ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่ง ได้มีผู้ศึกษาลักษณะสำคัญของภาษาไทย ลักษณะเด่นของภาษาไทย ลักษณะเฉพาะของภาษาไทยไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้า ดังต่อไปนี้

เจือจันทร์ ไหวพริบ (2542 : 8 – 9) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นภาษาตระกูลคำโดด (Isolating Language) สามารถนำเอาคำไปใช้ได้โดยลำพัง คำแต่ละคำในประโยคไม่ผูกพันกับคำอื่น ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปคำไปตามคำอื่น หรือประโยค มีความหมายในตัวเอง ภาษาตระกูลเดียวกับภาษาไทย เช่น ภาษาจีน พม่า ชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่น กระเหรี่ยง มูเซอ อีเก้อ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังได้อธิบายเพื่อเติมอีกว่า

1. คำในภาษาไทยเป็นคำพยางค์เดียว (Mono Syllabic) เช่น คำเรียกญาติพี่น้อง อวัยวะ ในร่างกาย เครื่องมือ เครื่องใช้ คำเรียกธรรมชาติ คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำลักษณนามและคำบอกจำนวนนับ เป็นต้น

2. เป็นคำที่มีความสมบูรณ์ และมีความหมายอยู่ในตัวเอง สามารถนำไปเข้าประโยคได้ทันที โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปคำ

เช่น ฉันกินข้าวอดีตกาลเป็น ฉันกินข้าวแล้ว

เปลี่ยนประธาน เขากินข้าว

3. การเรียงคำเข้าประโยค แต่ละคำมีความหมายแน่นอน หากเรียงผิดที่จะผิดความหมาย

เช่น วัว กิน หญ้า เรียงประธาน กริยา กรรม

หญ้า กิน วัว เปลี่ยนกรรมมาเป็นประธาน

4. การขยายคำ คำขยายจะอยู่ข้างหลังคำที่ถูกขยายเสมอ เช่น นักศึกษาเก่ง แมวดำ

5. ไม่มีคำแสดงเพศ พจน์ กาล มาลา ต้องใช้คำอื่นมาประกอบเช่น เด็ก ผู้หญิง นักศึกษา

5 คน อาบน้ำแล้ว

6. ตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกด เช่น เงิน สด วัน ยาก ราว เป็นต้น

7. มีวรรณยุกต์แสดงระบบเสียงสูงๆ ต่ำๆ ของคำ คำใดเสียงต่างกันความหมายจะต่างกันด้วย เช่น ขา ข่า ข้ำ

8. มีคำลักษณะนามทำหน้าที่ประกอบนาม เพื่อแสดงชนิด อากา ร หมด หมู่ และจำนวนของนาม เช่น หนังสือ 3 เล่ม กระดาษ 2 แผ่น ดนตรี 3 วง เป็นต้น

9. มีคำราชาศัพท์ซึ่งเป็นคำที่ใช้สำหรับพระเจ้าแผ่นดิน พระบรมวงศานุวงศ์และรวมไปถึงคำสุภาพด้วย ซึ่งผู้ใช้จะต้องรู้จักใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ฐานะบุคคล

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2540 : 150 –157) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด ภาษาไทยส่วนมากใช้ตัวสะกดตรงตามมาตรา คำภาษาไทยมีคำลักษณะนามหลังคำบอกจำนวนนับ ภาษาไทยมีระบบเสียงวรรณยุกต์ ภาษาไทยมีการสร้างคำใหม่โดยวิธีซ้อนคำและซ้ำคำ และสุดท้ายคือภาษาไทยมีคำคล้องจอง

ผะอบ โปษะกฤษณะ (2537 : 7–29) ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยมีตัวอักษรเป็นของตนเอง ภาษาไทยแท้เป็นภาษาที่มีพยางค์เดียว ภาษาไทยแท้มีตัวสะกดตามมาตรา ภาษาไทยมีรูปสระวางไว้หลายตำแหน่ง คำเดียวมีความหมายหลายอย่าง ภาษาไทยมีความประณีต ภาษาไทยเป็นภาษาเรียงคำ คำในภาษาไทยมีเสียงสัมพันธ์กับความหมาย ภาษาไทยเป็นภาษาดนตรี ภาษาเขียนมีวรรคตอนภาษาพูดมีจังหวะ ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีลักษณะนาม ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับของคำ ภาษาไทยมีคำพ้องเสียงพ้องรูป ภาษาไทยมักจะละคำบางคำ ภาษาพูดมีคำเสริมแสดงความสุภาพ การลงเสียงหนักเบา ทำให้หน้าที่ของคำเปลี่ยนไป

2.4 ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษา นั้นมีผู้ได้ศึกษาและเสนอความคิดไว้หลายท่านด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

อุษณีย์ โพธิสุข (2543 : 52 – 53)ได้อธิบายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไว้ดังต่อไปนี้

1. พูดได้เร็วกว่าเด็กในวัยเดียวกัน
2. ชอบท่องและจดจำศัพท์ บทนิพนธ์ โคลง กลอนต่างๆ
3. สนใจอ่านทุกอย่างที่ผ่านพบ เช่น ป้ายชื่อ หรือป้ายข้อความต่างๆ
4. มีความสนใจที่จะเขียนหนังสือก่อนเด็กวัยเดียวกัน
5. ชอบเล่นนิทาน
6. ชอบอ่านหนังสือ
7. ชอบจดบันทึก

8. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาส
9. ชอบมีหนังสือติดตัว
10. ชอบเขียนเรื่องแต่งเรื่องราวต่างๆ เช่น นิทาน โคลง กลอน สารคดี เป็นต้น
11. อ่านหนังสือได้เองก่อนเด็กวัยเดียวกัน
12. รู้และจำคำศัพท์ ชื่อของสิ่งต่างๆ บทประพันธ์ โคลง กลอน หรือเรื่องราวต่างๆ ได้เร็ว และมากกว่าเด็กในวัยเดียวกัน
13. พูดหรือเขียนได้ดี รู้จักใช้คำที่เหมาะสมเรียงเป็นภาษาที่สละสลวย
งดงาม
14. สามารถพูดหรือเขียนแสดงความคิด ความต้องการหรือความรู้สึกของตนเอง
ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ อย่างชัดเจนโดยใช้ถ้อยคำที่รัดกุมและเหมาะสม
15. สามารถอธิบายหรือบรรยายความหมายของสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจนโดยใช้
ถ้อยคำที่รัดกุมและเหมาะสม
16. เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟังได้อย่างรวดเร็วและแจ่มแจ้ง
17. สามารถเข้าใจความหมายลึกซึ้งที่แฝงอยู่ในเรื่องที่อ่านหรือฟังได้
18. รู้จักใช้คำเปรียบเทียบเพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายได้แจ่มชัด
19. มีความสามารถในการเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน ชวนติดตาม
20. สามารถเรียนภาษาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย
21. สามารถวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้
22. สามารถแสดงแนวคิดใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้
23. ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการได้อย่างแจ่มชัดและมีสีสัน
24. ใช้คำบรรยายให้เห็นความงามและแสดงถึงอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนได้
25. ใช้ภาษาที่สละสลวย ลึกซึ้ง งดงามและก้าวหน้าเกินวัย
26. สามารถเขียนหรือแต่งเรื่องราวจากความคิดของตนเองหรือจากการเชื่อมโยง
สิ่งที่อ่าน หรือฟังมาได้อย่างสร้างสรรค์ สลับซับซ้อน พิศดารและเต็มไปด้วยจินตนาการ
27. ประสบความสำเร็จในการพูดที่มีแบบแผน เช่น การได้วาที กลอนสด
พูดชักชวน เป็นต้น
28. สนใจและชอบศึกษาที่มาของคำศัพท์ต่างๆ
29. ชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาที่ตนเองใช้หรือภาษาที่ได้ผ่านพบ เช่น
ภาษาในสื่อมวลชน

30. ชอบเล่นเกมหรือกิจกรรมทางภาษา เช่นปริศนาอักษรไขว้

31. ชอบสร้างศัพท์หรือสำนวนแปลกๆ ขึ้นใช้เอง

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 175 – 176) ได้อธิบายลักษณะของเด็กที่เก่งทางด้านภาษาไว้ดังต่อไปนี้

1. พูดเก่ง
2. ใช้ศัพท์สูง
3. อ่านหนังสือได้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือที่ใช้เรียนในระดับชั้นของตนหรือหนังสือเรียนที่ใช้เรียนในระดับที่สูงกว่า
4. มีทักษะในการสื่อความหมายอย่างยอดเยี่ยม
5. มีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ภาษา

แวน ทัสเซล – บาสกา (Van Tassel – Baska, 1996 : 16 – 17) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพของ ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาดังนี้

1. อ่านคล่องและดี
2. สนใจคำศัพท์และความสัมพันธ์ของคำ
3. ใช้ประมวลศัพท์สูง
4. จับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้
5. สนุกสนานกับการพูดคุยเกี่ยวกับการประพันธ์วรรณคดี
6. เขียนพรรณนาและสื่อสารได้ดี
7. อ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
8. สนุกสนานกับการเล่นเกมและการต่อคำ
9. เล่นภาษาทั้งการพูดและการเขียน
10. แสดงออกว่ามีความเข้าใจโครงสร้างของภาษาในการพูดและการเขียน

ลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านภาษาจากที่หลายๆ ท่าน ได้กล่าวมาพอสรุปได้ก็คือเป็นคนที่พูดและเขียนได้เร็วและดี มีภาษาที่ก้าวหน้ากว่าเด็กในวัยเดียวกัน ชอบอ่านหนังสือทั้งในและนอกห้องเรียน ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการ ชอบท่องจำ ชอบเขียนเรื่องราวต่างๆ และเขียนได้สละสลวย ชอบเล่นเกมหรือกิจกรรมทางภาษา สามารถสื่อสารด้วยการ ฟัง พูด อ่าน เขียน และเชื่อมโยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ

2.5 พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3

มีผู้ศึกษาพัฒนาการของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 มากมายซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

ศศิธร ธัญลักษณานันท์ (2542 : 117) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า การใช้ภาษาจะทำได้ดีกว่าทุก ๆ วัยที่ผ่านมา แต่บางครั้งการแสดงออกของนักเรียน ก็อาจไม่เป็นที่พอใจของผู้ใหญ่ โดยถูกมองว่า เด็กในวัยนี้ชอบเถียง ไม่เคารพนัก บดื้อ ผู้ใหญ่ ทำให้รู้สึกขวางหงว ขวางตา เด็กจึงไประบายออกด้วยการเขียนในสมุด หนังสือ กำแพงห้องน้ำ ฝาผนังด้วยถ้อยคำที่ไม่สมควรก็มี ครูอาจจะช่วยพัฒนาการทางด้านนี้ด้วยการจัดกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาภาษา คือการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ต มวัยและความสามารถของเขา ควรสอนความคิดรวบยอดที่ถูกต้องในบทเรียนเรื่องต่าง ๆ ให้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างกว้างขวาง เพื่อสนองตอบความอยากรู้อยากเห็น ให้โอกาสแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ในงานเขียนทั้งที่เป็นประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อการเผยแพร่ การแข่งขัน การประกวด ตามโอกาสและตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เขาค้นพบความคิด ความสามารถ หรือความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ตามสมควรแก่วัย นอกจากนี้นักเรียนยังได้แสดงให้เห็นถึงความถนัดของตนเองอีกด้วย ดังจะเห็นว่ามีการให้เขาได้เลือกเรียนวิชาที่สนใจ เมื่อเริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษา ถึงแม้ว่าวัยนี้จะมีความสามารถทางสมองถึงขีดสุด หรือมีวุฒิภาวะแล้ว แต่วัยรุ่นก็ยังมีความแตกต่างระหว่างบุคคล และระหว่างเพศในเรื่องการเรียน โดยทั่วไปเพศหญิงจะเรียนภาษาได้ดีกว่าเพศชาย เพศชายจะเก่งกว่าเพศหญิงในวิชาที่วัดด้วยเหตุผล และนามธรรม

เสถียร ยุธชัย (2530 : 9) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า ในด้านภาษา รู้จักคำศัพท์มาก มีความสามารถในการใช้สำนวน และพรรณนาสิ่งที่ตนรู้ให้คนอื่นเข้าใจได้ มักจะสร้างคำใหม่ๆ ขึ้นใช้เองภายในกลุ่มของตน โดยเฉพาะ ผู้ชายจะใช้คำประเภทพิเศษมากกว่าผู้หญิง

วิณา วิสเพัญ (2525 : 41) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า เด็กในระยะวัยรุ่นนั้น พัฒนาการทางภาษาจะเจริญเติบโตขึ้นตามประสบการณ์ และความต้องการของเด็ก เด็กวัยรุ่นมีความรู้สึกเป็นอิสระ และค่อยห่างพ่อ แม่ออกไป ภาษาก็จะเปลี่ยนไปตามหมู่พวกที่เด็กคบหาสมาคม

ประสาธ อิศรปริดา (2523 : 146) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการด้านภาษาอย่างกว้างขวางรวดเร็วมาก นอกจากนี้เขายังสามารถที่จะประยุกต์ความรู้ทางภาษาไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ อีกด้วย เป็นระยะที่ครูจำเป็นต้องให้สิ่งเร้า เพื่อจะยั่วยุให้เด็กได้เรียนรู้อย่างก้าวหน้าต่อเนื่องกัน และต้องคอยแนะและช่วยเหลือเด็กอย่างมาก

ชาฟเฟอร์ (Shaffer, 2002 : 371) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า วัยรุ่นจะมีออกเสียงเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่ขึ้นในด้านความแตกต่างของคำนั้น มีการขยายคำที่น่าฟัง ประกอบด้วยคำที่เป็นนามธรรม สิ่งที่น่าทึ่งและความละเอียดอ่อนของคำ มีการผสมผสานกันในด้านของรูปแบบหรือโครงสร้างของคำในประโยค ในวัยรุ่นจะมีความเข้าใจถึงความซับซ้อนของกฎของโครงสร้างของคำในประโยค ในด้านการติดต่อสื่อสารทำได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการพิจารณาและแก้ไขข้อความที่ไม่น่าเชื่อถือ และยอมรับถึงความถูกต้อง ในด้านการรับรู้เกี่ยวกับภาษา ในวัยรุ่นจะมีการรับรู้เกี่ยวกับภาษาที่พัฒนาเจริญเติบโต และกว้างขึ้น ซึ่งสมกับวัย

เบิร์ก (Berk, 1998 : 383 – 384) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่า วัยรุ่นจะรู้จักกลุ่มคำที่เป็นนามธรรมเพิ่มขึ้น มีการใช้ระดับเกี่ยวกับโครงสร้างของไวยากรณ์ที่ซับซ้อนขึ้น และใช้ถ้อยคำเป็นของตนเองเกี่ยวข้องกับถ้อยคำที่เหน็บแนมและเสียดสี เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนที่สุด ในด้านภาษาของวัยรุ่น คือเป็นความสามารถในการปรับตัวที่เข้าใจยากในด้านของภาษาขึ้นอยู่กับสถานการณ์

ฮอบเลอร์ (Hughes, 2002 : 469; อ้างอิงจาก Opler, 1989) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไว้ว่าทักษะทางภาษาของวัยรุ่นจะเพิ่มขึ้น ในด้านความสามารถทางคำศัพท์และไวยากรณ์ และชอบใช้ทักษะทางภาษาเป็นประจำ จะต่อเนื่องถึงการที่จะกระทำได้ดีขึ้นจนถึงวัยผู้ใหญ่

จากการที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งจะกล่าวไปในทางเดียวกัน จึงพอสรุปได้ก็คือ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 จะมีพัฒนาการทางภาษาที่รวดเร็ว ชอบคิดคำใหม่ๆ ขึ้นใช้ในหมู่เพื่อนของตน รู้จักคำศัพท์มากขึ้น สามารถที่จะประยุกต์ความรู้ทางภาษาไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ มีความสามารถใช้ภาษาในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้คล่องพอสมควร

2.6 การวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

ในการวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยนั้นจำเป็นต้องมีการมีการวัดให้ครอบคลุม ซึ่ง ทศนีย์ ศุภเมธี (2542 : 14-16) ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ด้านพุทธิพิสัย จำแนกออกเป็น 6 ด้าน คือ

1.1 พฤติกรรมทางด้านความรู้ความจำ ได้แก่ ความสามารถที่จะจดจำและระลึกได้ถึงสิ่งที่ได้เรียนมาได้ประสบมาแล้วเช่น รู้หลักการ กฎเกณฑ์ หรือระเบียบในการใช้ภาษาไทย รู้เรื่องราวในวรรณคดี รู้ความหมายของศัพท์ รู้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม พฤติกรรมทางด้านความรู้ความจำนี้จะแสดงออกด้วยการกระทำที่ใช้คำกริยาต่างๆ เช่น ให้คำจำกัดความ บรรยาย เล่าเรื่อง อธิบาย แต่งประโยค ยกตัวอย่าง ฯลฯ

1.2 พฤติกรรมทางด้านความเข้าใจ ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญาและทักษะในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ พฤติกรรมด้านความเข้าใจ สามารถแสดงออกได้เป็น พฤติกรรมต่างๆ 3 วิธี คือ

1.2.1 สามารถแปลได้ เช่น สามารถแปลความหมายของถ้อยคำ สำนวน แปลความหมายของสัญลักษณ์ และแผนภูมิต่างๆ เป็นต้น

1.2.2 สามารถตีความหมายได้ เช่น สามารถตีความหมายของประโยค หรือข้อความ ตีความสัญลักษณ์ต่างๆ ออกมาเป็นความคิดหรือแนวปฏิบัติได้ เป็นต้น

1.2.3 สามารถสรุป หรือสกัดใจความสำคัญได้ เช่น สามารถสรุปสาระสำคัญของคำบรรยายที่ได้ฟัง สรุปใจความสำคัญของข่าว บทความ เป็นต้น

1.3 พฤติกรรมทางการนำไปใช้ ได้แก่ ความสามารถที่จะนำความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระและวิธีการที่เรียนรู้ไปแล้วไป ใช้ในสภาพการณ์ที่เป็นจริงได้ เช่น การเรียนรู้เรื่องคำสมาส คำสนธิ แล้วสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนนั้นไปวิเคราะห์ศัพท์ยากๆ ได้ เป็นต้น

1.4 พฤติกรรมทางด้านวิเคราะห์ ได้แก่ ความสามารถที่จะพิจารณาแยกส่วนย่อยออกจากส่วนรวม เช่น แยกส่วนประกอบของประโยค จำแนกคำที่พบเห็นว่าเป็นชนิดตามหน้าที่ หรือรูปลักษณะของคำ จำแนกได้ว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล วิเคราะห์ข้อความ ที่อ่านได้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร มีความประสงค์จะส่งสารใดไปยัง ผู้อ่าน เป็นต้น

1.5 พฤติกรรมทางการสังเคราะห์ ได้แก่ ความสามารถและทักษะในการรวมหรือสร้างสิ่งใหม่ขึ้นจากส่วนย่อยๆ ที่ได้เรียนรู้ หรือมีประสบการณ์มาแล้ว เช่น เขียนเรียงความเรื่องหนึ่ง หลังจากการที่ได้ไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ มา ได้ไปสัมภาษณ์บุคคลมา หรือได้ไปอ่านหนังสือต่างๆ มาแล้ว เป็นต้น

1.6 พฤติกรรมด้านการประเมินค่า ได้แก่ ความสามารถที่จะพิจารณาตัดสินคุณค่า ประเมินค่าสิ่งต่างๆ โดยประเมินจากเกณฑ์ที่ตน สร้างขึ้นเอง หรือจากเกณฑ์ที่มี ผู้กำหนดไว้แล้ว เช่น การประเมินคุณค่าของหนังสือที่อ่านว่ามีส่วนดี และส่วนบกพร่องที่ใด อย่างไร การวินิจฉัย ว่าพฤติกรรมของตัวละครในวรรณคดีที่เรียนชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ งานเขียนขึ้นใดบกพร่อง อย่างไร มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่าอย่างไร เป็นต้น

2. ด้านจิตพิสัย การเรียนรู้ประเภทนี้เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับความรู้สึก เจตคติ อารมณ์ และจิตใจ ตลอดจนอุดมคติของผู้เรียน ที่มีต่อบทเรียนและสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในประสบการณ์ ของตน พฤติกรรมด้านนี้มีความละเอียดอ่อนเกิดขึ้นภายในของบุคคล บางอย่างเกิดขึ้น ในระยะเวลารวดเร็ว บางอย่างต้องใช้เวลานานกว่าจะเกิด เช่น นักเรียนเกิดความพอใจที่ได้อ่าน ทำนองเสนาะ ทำให้รู้สึกชอบวรรณคดี นักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ทำให้เห็นคุณค่าของภาษาไทยและศิลปะแขนงต่างๆ ยิ่งขึ้น เป็นต้น การเรียนรู้ด้านจิตพิสัยมีลำดับขั้นดังนี้

2.1 การยอมรับ ได้แก่ การยอมรับสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียน และ ในสถานการณ์ต่างๆ ถ้าสภาพการเรียนการสอนน่าสนใจ บทเรียนสนุกสนานมีชีวิตชีวา ผู้เรียน ก็จะตั้งใจเรียนแสดงว่าเป็นการยอมรับ และมีการเลือกรับในสิ่งที่มีลักษณะเด่น หรือสำคัญ สำหรับตน

2.2 การแสดงปฏิกิริยาตอบสนอง พฤติกรรมขั้นนี้สูงกว่าขั้นยอมรับ โดยผู้เรียน จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็ม ใจ และเกิดความ พึงพอใจ ในบรรยากาศ ของการเรียนการสอน

2.3 การรู้คุณค่า พฤติกรรมขั้นนี้เกิดขึ้น หลังจากที่ผู้เรียนได้มีปฏิกิริยาตอบสนอง แล้ว เช่น ร่วมกิจกรรม ร้องเพลงประกอบบทเรียนวรรณคดีไท ยอย่างเต็มใจ และสนุกสนาน แล้วผู้เรียนก็แสดงพฤติกรรมว่ารู้คุณค่าของเพลง โดยกล่าวถึงเพลงอย่างนิยมชมชอบ หรือหัดร้อง เพลงอื่นๆ ต่อไป

2.4 การจัดลำดับพฤติกรรมขั้นนี้เน้นการนำเอาสิ่งที่ตนได้เรี ยนรู้มารวมไว้แล้ว จัดลำดับความสำคัญและทำให้มีความสำคัญกันเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

2.5 การใช้ค่านิยมควบคุมพฤติกรรม พฤติกรรมขั้นนี้เป็นขั้นสูงสุด เป็นขั้นที่ผู้เรียน ได้รู้คุณค่าของสิ่งนั้นๆ และนำมาจัดลำดับความสำคัญ แล้วก็รับเอาค่านิยมนั้นมาเป็นแนวทาง ในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองอย่างสม่ำเสมอเช่นเมื่อได้เห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือ

ว่ามีประโยชน์ต่อตนแล้วก็หาเวลาอ่านหนังสือทุกวัน อย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง จนติดเป็นนิสัย ตลอดชีวิต เป็นต้น

3. ด้านทักษะพิสัย การเรียนรู้ประเภทนี้เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำหรือการแสดงออก ทางกายเป็นทักษะที่เกิดขึ้นจากการทำงานประสานสัมพันธ์กันระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ พฤติกรรมทางด้านทักษะพิสัยนี้ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

3.1 การรับรู้ ได้แก่ การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าของบุคคลนั้น ๆ

3.2 ความพร้อม ได้แก่ การปรับตัวของบุคคล ให้พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา เป็นความพร้อมทั้งทางกาย อารมณ์ และเจตคติที่จะแสดงออกเป็นทักษะนั้นๆ

3.3 การสนองตอบโดยมีการควบคุม เพื่อให้เกิดทักษะและความสามารถเพิ่มขึ้น ในตัวบุคคล ซึ่งจะเห็นได้ในลักษณะที่เป็นการเลียนแบบเช่น การเลียนเสียงให้ถูกต้องตามแบบที่ครูสอน หรือ การลองผิดลองถูกจนกว่าจะเกิดทักษะที่พึงประสงค์

3.4 การแสดงความสามารถ แสดงให้เห็นว่าทำได้เมื่อถึงขั้นนี้จะเห็นได้ว่าบุคคลนั้นๆ มีความเชื่อมั่นเกิดขึ้นและสามารถแสดงออกว่ามีทักษะนั้นๆ เช่น ทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ

3.5 การสนองตอบขั้นสูง เมื่อถึงระดับนี้แสดงว่าบุคคลนั้นๆ มีความสามารถกระทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วด้วยความมั่นใจเป็นอัตโนมัติ

ซึ่งในการวัดทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย จะเกี่ยวข้องกับในเรื่องของความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอดังนี้

2.6.1 ความถนัด

2.6.1.1 ความหมายของความถนัด

ได้มีผู้ให้ความหมายของความถนัดไว้หลายท่านมากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

มาลี จุฑา (2542 : 180) ได้ให้ความหมายของความถนัดไว้ว่า ความถนัดเป็นสมรรถภาพทางสมองของบุคคลที่พร้อมจะเข้าเรียน เพื่อการศึกษาอบรม เพื่อความสำเร็จในการเรียน การปฏิบัติงาน และเพื่อการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

วรรณิ ลิ้มอักษร (2541 : 42) ได้ให้ความหมายของความถนัดไว้ว่า ความถนัด หมายถึง ศักยภาพของบุคคลในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้ดีมีประสิทธิภาพ ซึ่งศักยภาพเหล่านั้นถูกพัฒนาขึ้นมาจากการจัดสภาพแวดล้อมให้บุคคลได้เรียนรู้หรือฝึกฝนอย่างเหมาะสม

มาลินี จุฑะธรพ (2537 : 180) ได้ให้ความหมายของความถนัดไว้ว่า เป็นสมรรถภาพทางสมองของบุคคลที่พร้อมจะเข้าเรียน เพื่อการศึกษาอบรม เพื่อความสำเร็จในการเรียน การปฏิบัติงานและเพื่อการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

ปราณี รามสูต (2528 : 169) ได้ให้ความหมายของความถนัดไว้ว่า ความถนัด หมายถึง ความสามารถซึ่งมีอยู่ในตัวคนเรา ที่จะส่งเสริมให้คนเราทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ได้ผลดี โดยไม่ต้องฝึกฝนมากนัก

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2525 : 41) ได้ให้ความหมายของความถนัดไว้ว่า ความถนัด หมายถึง ความสามารถที่บุคคลได้รับประสบการณ์ ฝึกฝนตนเองและมีการสั่งสมไว้มาก จนเกิดเป็นทักษะพิเศษเด่นชัดด้านใดด้านหนึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรมด้านนั้นได้อย่างดี

ฟรีแมน (มาลินี จุฑะธรพ 2537 : 180; อ้างอิงจาก Freeman,1966) ได้ให้ความหมายของความถนัดไว้ว่า เป็นผลรวมของคุณลักษณะต่างๆ ที่จะชี้ให้เห็นถึงสมรรถวิสัยของแต่ละคน ในการที่จะได้มาซึ่งความรู้ ทักษะ หรือการตอบสนอง

วาร์เรน (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ 2524 : 106; อ้างอิงจาก Warren,1934) ได้ให้ความหมายของความถนัด ไว้ว่า ความถนัดคือสภาวะที่สื่อถึงความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้ อันก่อให้เกิด ความรู้ ทักษะ หรือการตอบสนองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปถึงความหมายของความถนัดได้ว่า ความถนัด หมายถึง ลักษณะต่างๆ ที่จะทำให้นักแสดงถึงศักยภาพของบุคคล ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เป็นอย่างดี

2.6.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถนัด

วรรณิ ลิ้มอักษร (2541 : 42 – 43) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถนัดไว้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคนเรามีทั้งจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม และเมื่อมาพิจารณาถึงความถนัด ที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลจะเห็นว่า บางองค์ประกอบของความถนัดมีมาตั้งแต่ เกิดหรือได้รับอิทธิพล จากพันธุกรรม เช่น การมีนิ้วมือที่เรียวยาว และมีความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนไหว เมื่อมาเรียนรู้หรือฝึกทักษะในการเล่นเปียโน พิมพ์ดีด ฝ่าตัดศัลยกรรม หรือประกอบเรือนนาฬิกา ก็จะทำให้ดีกว่าบุคคลอื่น หรือผู้ที่มีธรรมชาติโครงสร้างของร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงก็จะเหมาะกับการเล่นกีฬา หรือการทำงานที่ต้องอาศัยกำลังกายได้ดี ลักษณะที่ได้มาจากพันธุกรรม ไม่ได้เป็น สิ่งเดียวที่มีอิทธิพล ในการกำหนดความถนัดให้กับบุคคล แต่ยังรวมไปถึง ความสนใจและการแสวงหาความรู้และทักษะงานนั้นๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดด้วย กล่าวคือ พันธุกรรม ได้ให้ลักษณะทางร่างกายที่เหมาะสมกับกิจกรรมหรืองานชนิดใดชนิดหนึ่งแล้ว แต่มีความสนใจ

ในการแสวงหาความรู้และฝึกฝนน้อย ก็ย่อมจะปรากฏความถนัดออกมาให้เห็นน้อยกว่าผู้ที่มีร่างกายไม่เหมาะสม แต่มีความสนใจในการแสวงหาความรู้และมีการฝึกฝนมากกว่า กล่าวได้ว่าการที่บุคคลใดมีความถนัดมากกว่าคนอื่น ๆ ในงานบางอย่าง จึงไม่อาจสรุปได้แน่นอนว่าได้รับมาจากพันธุกรรมหรือแสวงหามา เพราะขึ้นอยู่กับ ทั้งสองปัจจัย คือทั้งที่ได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม แต่สภาพแวดล้อมจะมีอิทธิพลมากกว่า เพราะถึงแม้ว่าบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรมแล้ว แต่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และการฝึกฝน ก็ย่อมจะไม่ปรากฏความถนัดให้เห็นได้

2.6.1.3 ชนิดของความถนัด

แมคคอนเนล (วรวณิ ลิ้มอักษร 2541 : 43; อ้างอิงจาก McConnell, 1989) ได้แบ่งความถนัดออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ๆ ชนิดแรกคือ ความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude) ให้ความหมายว่า ความถนัดทางการเรียนเป็นความสามารถในการเรียนวิชาการใดๆ ได้สำเร็จ เป็นชนิดของความถนัดที่มีความเกี่ยวข้องกับระดับเชาวน์ปัญญา มีแนวโน้มว่า ผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาดีมักจะมี ความถนัดทางการเรียนสูงด้วย ชนิดที่สองคือ ความถนัดพิเศษ (Specific Aptitude) เป็นชนิดความถนัด หรือความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมหรือทักษะเฉพาะ อย่าง มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับระดับเชาวน์ปัญญาน้อย เช่น ความถนัดทางด้านดนตรี ความถนัดทางด้านศิลปะ หรือความถนัดทางการบิน เป็นต้น

2.6.1.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความถนัด

ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ (Multiple Factor Theory)

ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ (2541 : 45 – 46) ได้กล่าวถึงทฤษฎีนี้ไว้ว่า ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้นำในการสร้างทฤษฎีนี้คือ เทอร์สโตน (L.L. Thurstone) เสนอทฤษฎีนี้เมื่อปี ค.ศ. 1933 เขาได้ทำการวิจัยโครงสร้างทางสมองอย่างกว้างขวาง และได้ใช้หลักการวิเคราะห์หลักสมัยใหม่ที่เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) มาใช้ ทำให้สามารถแยกแยะความสามารถทางสมองออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้หลายอย่าง เขาแยกองค์ประกอบย่อยโดยยึดน้ำหนักขององค์ประกอบเด่นๆ (Loading factor) เป็นสำคัญ แต่จริงๆ แล้วกลุ่มของความสามารถหรือองค์ประกอบก็ยังทำหน้าที่เกี่ยวพันกันบ้างเหมือนกัน ดังเช่น องค์ประกอบด้านภาษา (Verbal factor) น้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ ความสามารถทางศัพท์ น้ำหนักลดลงมาอีกก็คือ อุปมาอุปมัยทางภาษา และน้ำหนักน้อยที่สุดคือ คณิตศาสตร์ เหตุผล

เทอร์สโตนพยายามวิเคราะห์องค์ประกอบความสามารถ ของมนุษย์ออกมาได้หลายอย่างแต่ที่เห็นได้ชัดเจนและสำคัญ ๆ มีอยู่ 7 ประการ แต่ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านภาษามีอยู่ด้วยกันสองประการ ประการแรกคือ องค์ประกอบทางภาษา (Verbal factor ใช้ย่อว่า V.) องค์ประกอบส่วนนี้ของสมองจะส่งผลให้รู้ถึงความสามารถในการ เข้าใจด้านภาษาและการสื่อสารต่างๆ ไป ผู้ที่มีองค์ประกอบด้านนี้สูง จะมีความสามารถในการอ่านเอาเรื่อง อ่านแบบเข้าใจ ความหมาย รู้ความสัมพันธ์ของคำ รู้ความหมายของศัพท์ได้เป็นอย่างดี ประการที่สองคือ องค์ประกอบด้านความคล่องแคล่ว ในการใช้ถ้อยคำ (Word Fluency factor ใช้ย่อว่า W.) เป็นความสามารถที่จะใช้คำได้มากในเวลาจำกัด เช่น ให้หาคำขึ้นต้น “ต” มากที่สุดในเวลาจำกัด ดังนั้นเป็นต้น ความสามารถด้านนี้จะส่งผล ให้มีความสามารถในการเจรจา และการประพันธ์ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรองตอบโต้ทันทีทันใด อย่างที่เขาเรียกว่ามีปฏิภาณไหวพริบในการเจรจา ความสามารถนี้ ไม่เหมือนกันกับข้อแรกที่กำลังกล่าวมาแล้ว ข้อแรกมองความสามารถด้านภาษาในความคิดความเข้าใจทางภาษา ส่วนข้อนี้มองผล ในด้านเจรจาเป็นสำคัญ ดังที่เราเคยเห็นว่า บางคนเขียนเก่ง (V) แต่พูดบรรยาย (W) ผู้ฟังไม่รู้เรื่อง

2.6.2 ความสนใจ

2.6.2.1 ความหมายของความสนใจ

ได้มีผู้ให้ความหมายของความสนใจไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2542 : 24) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ เป้าของความรู้สึกเป็นกิจกรรม ดังนั้นความรู้สึกใดๆ ที่มีต่อเป้าที่เป็นกิจกรรมถือว่าเป็นความสนใจ

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์(2533 : 171) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจ หมายถึง ศักยภาพในของบุคคลที่รู้สึกพอใจ ต้องการอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และพยายาม จะกระทำการสิ่งนั้นให้สำเร็จ

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 214) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจ คือ ลักษณะการที่จิตใจถูกชักนำให้มีความผูกพันและจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สุณีย์ อีรดากร(2525 : 159) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจ หมายถึง สภาพจิตใจของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะทำให้บุคคลเอาใจใส่หรือจดจ่อต่อสิ่งนั้นจนสามารถทำกิจกรรมได้จนบรรลุจุดมุ่งหมาย

วารินทร์ สายโอบเอื้อ (2522 : 129) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ กล่าวคือเป็นความรู้สึกในทางที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดี

วณิช บรรจง (2514 : 29) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจ คือความรู้สึกหรือเจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ความรู้สึกอันนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่และกระทำจนบรรลุถึงจุดหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

กู๊ด (Good,1973 : 311) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจเป็นเป้าหมายของแต่ละบุคคล,ความเกี่ยวพัน หรือสภาวะ รวมถึงสิ่งที่เข้าใจ ในมโนคติในการเอาใจใส่ และการรวมตัวกันเกี่ยวกับปัญญาและความรู้สึกภายในจิตใจ อาจจะชั่วคราว หรือถาวร

คอนบาค (สถิติ วงศ์สวรรค์ 2525 :202; อ้างอิงจาก Cronbach,1954) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสวงหากิจกรรมและวัตถุประสงค์บางอย่าง และแนวโน้มที่จะเลือกสิ่งนั้นมากกว่าสิ่งอื่นๆ

แบร์ (ภุชญา ศักดิ์ศรี 2530 : 213; อ้างอิงจาก Blair,1962) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจคือ เจตคติในทางบวกที่ทำให้คนเราแสวงหากิจกรรมเพิ่มขึ้นในเรื่องนั้นๆ หรือ หมายถึงความพร้อมของคนเราในอันที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากที่กล่าวความหมายของความสนใจมาข้างต้นนั้น พอสรุปความหมายของความสนใจก็คือ ความรู้สึก พอใจ ชื่นชม ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำให้บุคคลเอาใจใส่

2.6.2.2 ความสำคัญของความสนใจ

ภุชญา ศักดิ์ศรี (2530 : 213) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความสนใจไว้ว่าความสนใจนับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียน เป็นต้นทางที่จะทำให้คน เรียนเกิดความตั้งใจอยากรู้ อยากทราบในวิชาที่จะสอนและเอาใจใส่เพ่งเล็งคิด นึกถึงการเรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเกิดความพอใจ และรู้สึกว่าการเรียนเป็นของสนุกน่ากระทำ เมื่อ นักเรียนพอใจในสิ่งที่เรียน ก็ย่อมจะขวนขวายพยายามค้นคว้าหาความรู้ เตรียมพร้อมที่จะแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ให้ผ่านพ้นไปด้วยดี เพื่อให้บรรลุจุดหมายดังที่ประสงค์ และก่อให้เกิดความพอใจในด้านอื่นๆ ด้วย

จิตรา วสุวานิช (2518 : 44 – 45) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความสนใจไว้เป็น 2 ด้านด้วยกันด้านแรก คือ ด้านสาเหตุ ความสนใจเป็นสาเหตุที่ทำให้คนมีความชื่นชมในบุคคลใดคนหนึ่ง หรือสิ่งของหรือเหตุการณ์อันใดอันหนึ่งมากกว่าบุคคลอื่นสิ่งของอื่น และเหตุกา รณ์อื่นใดทั้งสิ้น เช่น เด็กชายแดงชอบวิชาวาดเขียนมากเป็นพิเศษ แต่ไม่ชอบด้านวิชาการต่างๆ เลย เมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงเลือกเรียนโรงเรียนเพาะช่าง เพื่อที่จะได้เล่าเรียนฝึกฝนทางด้าน

ศิลปศึกษาต่อไป เขาจะไม่เข้าศึกษาต่อในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 หรือสาขาวิชาอื่นใดดังนี้ เป็นต้น ด้านที่สอง คือ ด้านผลลัพธ์ ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่นำชื่นชมจากการที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับบุคคล สิ่งของ หรือร่วมในกิจกรรมที่ตนสนใจ เด็กเล็กจะชื่นชมยินดีกับการได้เล่นของเล่นชิ้นที่ตนชอบ เป็นพิเศษ ในด้านการเรียนเด็กจะรู้สึกสนุกและไม่เบื่อเมื่อได้เรียนวิชาที่ตนชอบ และสนใจมากกว่าวิชาอื่นๆ

จากข้างต้นที่กล่าวถึงความสำคัญของความสนใจนั้น พอสรุปถึงความสำคัญของความสนใจว่า ความสนใจเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลชอบ หรือสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มากเป็นพิเศษ

2.6.2.3 ชนิดของความสนใจ

ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องชนิดของความสนใจไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

ซูเปอร์ และไครท์ (ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ 2542 : 25; อ้างอิงจาก Super and Crite.1962) ได้แบ่งชนิดของความสนใจออกเป็น 3 อย่างโดยมองการแสดงออกของคนเป็นหลัก

1. ความสนใจส่วนตน (Expressed Interest) ความสนใจลักษณะนี้ เป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลที่ชื่นชอบสิ่งหนึ่งมากกว่าอีกสิ่งหนึ่ง เป็นการแสดงความสนใจของตนเองแบบเจียมๆ การแสดงออกไม่กระโตกกระตากมากนัก แต่เป็น การแสดงออกที่เห็นได้จากการทำกิจกรรม เช่น ชอบปลูกต้นไม้ ชอบอ่านหนังสือ ชอบสะสมของเก่า เป็นต้น ความสนใจ ของคนประเภทนี้ ไม่ไปยุ่งกับคนภายนอกมากนัก

2. ความสนใจชั้นอาสา (Manifest Interest) ความสนใจระดับนี้เป็นความสนใจด้านอาสาสมัครร่วมกับกลุ่มทำกิจกรรม เข้าร่วมชุมนุมหรือสมาคมนั้นๆ เช่น เด็กคนหนึ่งชื่นชอบคณิตศาสตร์ แต่ไม่ใช่สนใจชอบอยู่คนเดียว เข้าร่วมชุมนุมคณิตศาสตร์ด้วยความเต็มใจและอาสาทำงาน ให้ชุมนุมเต็มที่ด้วย

3. ความสนใจจากรายการวัด (Inventoried Interest) เป็นความสนใจที่ได้จากรายการวัดในแบบทดสอบวัดความสนใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับนิยามความสนใจของเครื่องมือวัดนั้นๆ เนื้อหารายการถามต่างๆ ใช้ในการค้นหาความสนใจที่แตกต่างกัน แต่ก็สามารถนำมาแปลผลได้ว่าคนนั้นมีความสนใจด้านใดขนาดไหน ซึ่งสามารถพูดได้ว่าเป็นความสนใจชนิดที่แบบทดสอบนั้นวัดได้ตามผู้ชำนาญการกำหนด

ภคณา ศักดิ์ศรี (2530 : 215) ได้แบ่งชนิดของความสนใจเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ชนิด คือ อย่างแรกคือ ความสนใจภายใน เป็นความสนใจที่เกิดเองตามธรรมชาติ คล้ายสัญชาตญาณ รู้สึกพอใจ อยากคิด อยากทำ ความสนใจชนิดนี้ก่อให้เกิดนิสัย การทำงาน และอย่างที่สอง คือ ความสนใจภายนอก เป็นความสนใจที่เกิดขึ้นภายหลัง เกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุต่างๆ กัน เช่น ความกลัวสออตก กลัวได้รับโทษ สิทธิพิเศษ ฯลฯ

2.6.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ซูเปอร์ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2542 : 27; อ้างอิงจาก Super.1962) มองความสำคัญเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพได้ว่า ความสนใจเป็นตัวกำหนดในการเลือก สายการเรียนและการประกอบอาชีพ และอาจเป็นตัวกำหนดทิศทางในการทำกิจกรรม ส่วนความถนัดเป็นสิ่งสำคัญ ในการกำหนดระดับความสนใจและยังเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพหลายๆ ด้านในตัวบุคคล แบบอย่างความสามารถในอาชีพ การเลียนแบบและบทบาทของตน ความต่อเนื่องของการปรับตัว เพื่อเลือกอาชีพเหล่านั้นขึ้นอยู่กับความสนใจ ความสามารถและบุคลิกภาพของผู้เป็นสำคัญ

2.6.3 บุคลิกภาพ

2.6.3.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

ได้มีผู้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

วิภาพร มาพบสุข (2546 : 369) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ เป็นภาพรวมของบุคคลซึ่งประกอบด้วย ลักษณะภายนอกทั้งหมดของบุคคลอันประกอบไปด้วย รูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ ลักษณะกิริยาท่าทางต่างๆ และลักษณะที่ปรากฏภายในอันได้แก่ ทัศนคติ ความคิด ค่านิยม ความมีคุณธรรม ความสามารถ อารมณ์ แรงจูงใจ การรับรู้และการเรียนรู้ ฯลฯ ลักษณะที่ปรากฏทั้งภายนอก และภายในของบุคคลนี้จะมีลักษณะเฉพาะ ที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งทำให้บุคคลคนหนึ่งแตกต่างไปจากคนอื่น

พรพิมล จันทร์พลับ (2539 : 176) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง องค์ประกอบของลักษณะต่างๆ ทั้งหมดที่รวมเป็นตัวบุคคล เช่น รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย นิสัยใจคอ การพูดจา มารยาท การวางตัว ความร่วมมือ สุขภาพจิต เขา วนปัญญา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความสามารถในการปรับตัวได้มากน้อยต่างกัน

มธุรส สว่างบำรุง (2542 : 304) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ เป็นความคงที่ของแบบแผนทางพฤติกรรมซึ่งเป็นภาพรวมของบุคคลที่แสดงออกถึงลักษณะ

ภายนอกที่ปรากฏออกมาโดยจะมีแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่ แตกต่างกันไป ตามลักษณะทางพันธุกรรมและปัจจัยทางสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด

สุชา จันทน์อม (2536 : 85) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ หมวดหมู่ของลักษณะต่างๆ ที่รวมกัน และแสดงลักษณะที่เป็นเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

ไอเซ็งค์ (Eysenck, 2000 : 744) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ ปัจจัยภายในที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลนั้นคงจากช่วงเวลาหนึ่งและแตกต่างจากพฤติกรรมของคนอื่น ซึ่งจะเปรียบเทียบได้ชัดเจน

มิเชล (Mischel, 1993 : 5) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือแบบแผนของพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์ต่างๆ) ที่จะทำให้นุคคลแต่ละคนสามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ได้

เบอร์รี่แมน (Berryman, 2002 : 51) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ สิ่งที่รวมไว้ของบุคคล, สิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างคงทน, แบบแผนของการปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสิ่งอื่นและต่อสถานการณ์

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นของความหมายของบุคลิกภาพ พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ทำให้บุคคลหนึ่งแตกต่างจากบุคคลหนึ่ง

2.6.3.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

วิภาพร มาพบสุข (2546 : 369) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันมากโดยเฉพาะในโลกแห่งการแข่งขันซึ่งจะมีสิ่งผลักดันให้มนุษย์ต้องมีบุคลิกภาพที่ได้รับการเลือกสรรไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการเข้างาน การเข้าเรียน การได้เลื่อนตำแหน่ง การได้ไปอบรมดูงาน แม้แต่การมีคู่ครอง บุคลิกภาพจึงมีความสำคัญๆ ที่ควรจะพิจารณาดังต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพมีผลต่อการปรับตัว บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดี เช่น มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักกาลเทศะ มีความรับผิดชอบ รู้จักเสียสละ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีกิริยามารยาทที่ดีงาม คุณลักษณะทางบุคลิกภาพเหล่านี้ ย่อมเป็นที่ชื่นชมชอบของบุคคลทั่วไป ซึ่งย่อมช่วยให้บุคคลมีการปรับตัวกับคนอื่นได้ง่ายขึ้นและเกิดสัมพันธภาพไปในทางที่ดีต่อสังคม

2. บุคลิกภาพมีผลต่อการได้รับการเลือกสรร บุคคลที่มีบุคลิกภาพดีสามารถปรับตัวได้เหมาะสม ย่อมได้รับการยอมรับจากกลุ่ม บุคคลและคนในสังคมทั่วไป เช่น ได้รับการยอมรับและ เลือกสรรให้เข้าทำงานในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัท ธนาคาร ได้รับ เลือกสรรให้เข้าศึกษาต่อในสถาบันต่างๆ ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น

3. บุคลิกภาพมีผลต่อการเลียนแบบของเยาวชน บุคคลที่มีบุคลิกภาพดี จะมีส่วนสำคัญต่อการเป็นต้นแบบของเด็ก และเยาวชน เมื่อเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มิมีบุคลิกภาพดี อันเป็นมาตรฐานของสังคมแล้วจะช่วยให้สังคมและประเทศนั้นประกอบไปด้วยประชาชนที่มีคุณภาพ สังคมย่อมมีความเจริญต่อไป

4. บุคลิกภาพมีผลต่อความสำเร็จในชีวิต บุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ย่อมช่วยให้หน้าที่ การงาน การเรียน การเป็นแม่บ้าน การเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิก ของสังคม ประสบความสำเร็จ เช่น มีบุคลิกภาพด้านความขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ จะทำให้หน้าที่ต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นประสบความสำเร็จ และช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตต่อมา

2.6.3.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีการจำแนกบุคลิกภาพตามลักษณะ (Trait Theory)

แสงเดือน ทวีสิน (2545 : 88 - 89) ได้อธิบายถึงทฤษฎีในการจำแนกบุคลิกภาพตามลักษณะไว้ว่า เป็นทฤษฎีที่ทำการจำแนกลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลตาม “ลักษณะ” ที่เด่นชัด ลักษณะที่ว่าเป็นไม่ใช่ลักษณะนิสัย (Habit) แต่เป็นลักษณะของแต่ละบุคคลที่พร้อมจะตอบโต้ต่อสิ่งแวดล้อม ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าลักษณะนิสัยหลายๆ อย่างมารวมกันเพื่อแสดงพฤติกรรม อาจจัดเป็นลักษณะตามความหมายของบุคลิกภาพได้

ลักษณะของบุคลิกภาพนั้นอาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือลักษณะทั่วไป (Common Traits) คือลักษณะร่วมของบุคคลที่อยู่ในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน จะต้องมีความลักษณะร่วมหลายๆ อย่างที่คล้ายกัน เช่น ความเชื่อ ค่านิยม และลักษณะเฉพาะ (Personal Disposition) ของแต่ละบุคคล

นักจิตวิทยาที่อยู่ในกลุ่มนี้ มักจะสนใจบุคลิกภาพในลักษณะเฉพาะ แนวความคิดที่ค่อนข้าง เด่นชัดในกลุ่มนี้ คือ อัลพอร์ต (Allport) และ แคทเทล (Cattell) แนวความคิดของนักจิตวิทยา 2 ท่านนี้มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ทฤษฎีการจำแนกบุคลิกภาพตามลักษณะของอัลพอร์ต

อัลพอร์ต (แสงเดือน ทวีสิน 2545 : 88 - 89; อ้างอิงจาก Allport, 1963) ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับของบุคลิกภาพที่เด่นที่สุด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการกำหนดพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งเขาเรียกว่า “Cardinal traits” ซึ่งจะต้องเป็นบุคลิกที่ “เด่น” มาก

ซึ่งอาจจะไม่ได้เพียงบางคน และบางครั้งเราสามารถนำมาใช้เป็นตัวอ้างอิงได้ ระดับที่รองลงมา เป็นลักษณะของบุคลิกภาพที่มีอยู่ในทุกคน ลักษณะที่ว่าเป็นลักษณะเด่น ซึ่งอาจจะมากกว่าหนึ่งอย่างที่ปรากฏอยู่ในบุคคลหนึ่ง ลักษณะนี้เขาเรียกว่า “Central traits” และระดับสุดท้ายคือ ลักษณะของบุคลิกภาพ ที่มีความสำคัญน้อยที่สุด เพราะค่อนข้างจะมีลักษณะที่เป็นเรื่องของความสนใจและความชอบ ซึ่งเขาเรียกลักษณะนี้ว่า “Secondary traits”

ทฤษฎีการจำแนกบุคลิกภาพตามลักษณะของแคทเทล

แคทเทล (แสงเดือน ทวีสิน 2545 : 88 – 89; อ้างอิงจาก Cattell, 1989) ได้ทำการศึกษาเรื่องบุคลิกภาพโดยการใช้หลักทางคณิตศาสตร์ที่นำมาใช้ศึกษาองค์ประกอบพื้นฐานของบุคลิกภาพ (Factor Analysis) ผลจากการศึกษา เขาได้ทำการจำแนกลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเรียกว่า ลักษณะพื้นผิว (Surface Traits) คือลักษณะที่มีอยู่ร่วมกัน เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ส่วนที่สองเรียกว่า ลักษณะเฉพาะ (Source Traits) คือ ลักษณะพื้นฐานของบุคลิกภาพที่แคทเทล เชื่อว่ามีอยู่ในคนส่วนใหญ่ ซึ่งกำหนดไว้ทั้งหมด 16 องค์ประกอบ ด้วยกัน เช่น ความฉลาด อารมณ์ การควบคุมตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2541 : 79 – 89) ได้อธิบายถึงการวัดด้านภาษาไว้ว่า ภาษาถือว่าเป็นความสามารถพื้นฐานอันหนึ่งของมนุษย์ และเป็นความสามารถที่สำคัญยิ่งด้วย เพราะภาษาเป็นเรื่องของวัฒนธรรม มนุษย์จะได้รับการซึมซับมาตั้งแต่เด็กจนโต บางคนจะมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และเข้าใจภาษาได้รวดเร็วไว แบบนี้เรียกว่า มีความถนัดด้านภาษา จากการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานระดับสากลแล้วจะสอบวัดค่าตรงข้ามคำที่มีความหมายใกล้เคียง คำศัพท์สัมพันธ์ ข้อความต่างประเภท ความเข้าใจภาษา และความเข้าใจภาพเป็นส่วนใหญ่

เธอร์สโตน (ล้วน สายยศ 2541 : 46; อ้างอิงจาก Thurstone) วิเคราะห์องค์ประกอบทางภาษา (Verbal factor ใช้ย่อว่า V.) ว่าองค์ประกอบส่วนนี้ของสมองจะส่งผลให้รู้ถึงความสามารถในการเข้าใจ ด้านภาษาและการสื่อสารต่างๆ ไป ผู้ที่มีองค์ประกอบด้านนี้สูง จะมีความสามารถในการอ่านเอาเรื่อง อ่านแบบเข้าใจความหมาย รู้ความสัมพันธ์ของคำ รู้ความหมายของศัพท์ได้เป็นอย่างดี แต่องค์ประกอบที่มีน้ำหนักมากที่สุดคือ ความสามารถทางศัพท์ น้ำหนักลดลงมาคือ อุปมาอุปมัยทางภาษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบแกนทางด้านภาษา คือ วัตถุประสงค์ของคำ โครงสร้าง ความหมายและหน้าที่ของคำในภาษา

ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้แนวในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย 6 อย่าง คือ ความสามารถทางศัพท์ อุปมาอุปมัยทางภาษา ความสัมพันธ์ของคำ คำที่มีความหมายใกล้เคียง อ่านสรุปความ การเลือกใช้คำไทยที่เหมาะสม

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

สุภาวดี นัมคณิสสรณ์ (2533 : 42) ได้ศึกษาผลของการฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่พระฟาติมา ผลปรากฏว่า ก่อนการฝึกทักษะการฟัง อย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการฟังอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่หลังการฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟังอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟังอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญปก อ่อนเฒ่า (2526 : 61- 62) ได้ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า ความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.07 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนหญิงมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนชาย นักเรียนที่มีบิดา มารดา มีอาชีพต่างกันมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีบิดา มารดามีอาชีพรับราชการ หรือทำงานในรัฐวิสาหกิจ และอาชีพค้าขาย มีความสามารถทางการเขียน สะกดคำแตกต่างจากนักเรียนที่บิดา มารดามีอาชีพเกษตรกร นักเรียนที่มีบิดา มารดามีอาชีพรับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย และอาชีพรับจ้างหรือกรรมกร มีความสามารถทางการเขียนสะกดคำไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับอาชีพของบิดามารดา ของนักเรียนต่อความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุดใจ กองมลิ (2538 : 89) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษากับแบบทดสอบโคลซวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละด้านโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบวัดความสามารถด้านภาษา ได้แก่ คำตรงข้าม

คำที่มีความหมายใกล้เคียง ศัพท์สัมพันธ์ ด้านประโยคผิดความ ด้านความเข้าใจภาษา และแบบทดสอบโคลงวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย แล้วพบว่า คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนแบบทดสอบโคลงวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .07

ปริยฉัตร พรหมศณี (2535 : 108) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียน และความสนใจในการสอนภาษาไทยที่ได้รับการสอนด้วยวิธีตามรูปแบบเอริกา และจากการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุณูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2535 ผลการทดลองพบว่า ความสนใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกา และจากการสอนตามคู่มือครูมีความสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรทิพา พานิชชีวะกุล (2538 : 64) ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคำเขื่อนแก้วขุณูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2538 ผลการทดลองพบว่า ความสนใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครูมีความสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.8 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ (อุทุมพร จามรมาน.2532 : 53 – 63) การได้มาซึ่งเครื่องมือวัดลักษณะเรียนแยกตามขั้นตอนการดำเนินงานได้ เป็น 2 ตอน คือ ขั้นตอนในการสร้างกับขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ ขั้นตอนการสร้างเริ่มตั้งแต่การกำหนดแนวคิดขอบเขต การตีความหมายลักษณะที่จะวัด การกำหนดจำนวนข้อความและรูปแบบ การเขียนคำชี้แจง การเขียนข้อความ การทดลองใช้ และการปรับปรุงเครื่องมือวัด

ขั้นตอนการสร้าง ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนมีทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดขอบเขต

ผู้สร้างเครื่องมือต้องตอบคำถามต่อไปนี้ก่อน คือ

- ก. สร้างไปทำไม
- ข. ใครจะเป็นผู้ตอบ
- ค. จะใช้เครื่องมือในกาลเทศะอะไรบ้าง

- ง. ใครจะเป็นผู้ใช้เครื่องมือนี้
- จ. ในการใช้เครื่องมือ มีเวลาให้เท่าไร
- ฉ. ในการสร้างเครื่องมือ มีแรงงาน เวลา และเงินมากน้อยเพียงไร
- ช. ต้องการให้เป็นเครื่องมือระดับมาตรฐานหรือไม่

การตอบคำถามข้างบนนี้ก็เพื่อให้ผู้สร้างได้เกิดความชัดเจนในสิ่งที่จะวัดมองเห็นความเป็นไปได้ในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดขอบเขตในการวัดได้ชัดเจน เช่น ผู้สร้างเครื่องมือระบุได้ว่าต้องการสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน ม . 5 หรือต้องการสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติของวิชาภาษาไทย เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวจะต้องสร้างตามจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายในที่นี้ได้แก่จุดมุ่งหมายในการวัดซึ่งเป็นความคาดหวังของผู้สร้างเครื่องมือว่าเครื่องมือนี้จะนำไปใช้วัดลักษณะของผู้เรียนในด้านสมอง จิตใจ หรือการปฏิบัติ

จุดมุ่งหมายในการวัดจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1.ด้านที่เกี่ยวกับสมอง
- 2.ด้านที่เกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์
- 3.ด้านที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การระบุเนื้อหาที่จะวัด

ผู้สร้างต้องมีความรู้อย่างแตกฉานในสิ่งที่จะวัด สามารถจำแนกเนื้อหาที่จะวัดออกเป็นหมวด หน่วย หมู่ เรื่องย่อย ๆ ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์และถูกต้อง ผู้สร้างที่เป็นนิสิตนักศึกษาต้องจำแนกเนื้อหาออกเป็นหมวด หน่วยให้ได้ โดยอาศัยการอ่านเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาถึงความครบถ้วน สมบูรณ์และถูกต้อง ในกรณีที่ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิผู้สร้างต้องพิจารณาว่าผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นผู้รู้ในเนื้อหานั้น ๆ อย่างจริงจัง สามารถพิจารณาว่าเนื้อหาดังกล่าวจำแนกออกได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์และครบถ้วน

ขั้นที่ 4 การกำหนดประเภทข้อ ประเภทเครื่องมือ คะแนนรายข้อ และจำนวนข้อ

การตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือ ประเภทของข้อว่าจะมีกี่ประเภท ผู้สร้างต้องตอบคำถามให้ได้ว่า การสร้างเครื่องมือนี้จะมีเวลาตอบนานเท่าไร จะให้การตอบโดยการทำเครื่องหมายหรือเติมคำ หรือเขียนข้อความ เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดจำนวนข้อที่ควรจะมีการให้คะแนนรายข้อก็เช่นกันผู้สร้างต้องกำหนดให้ได้ว่า จะให้คะแนนแต่ละข้อเท่ากัน

หรือให้แตกต่างกัน และจะให้คะแนนในแต่ละข้อเท่าใด เช่นให้คะแนนข้อละ 1 คะแนนเท่ากัน หรือให้ต่างกัน

ขั้นที่ 5 การเขียนข้อความ

หลักในการเขียนข้อความคือ เขียนให้สอดคล้องระหว่างเนื้อหา จุดมุ่งหมายที่วัดและประเภทของข้อความ ข้อความที่เขียนจะต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องทั้งไวยากรณ์ ตัวสะกด ตลอดจนประเด็นที่เขียนต้องเป็นประเด็นที่มีนัยเดียวสำหรับข้อความที่ให้กาเครื่องหมายตอบ ถ้าเป็นข้อความที่ให้ตอบความเรียง ควรระบุคำถามที่ชัดเจน

ขั้นที่ 6 การจัดทำเครื่องมือ

เมื่อเขียนข้อความได้ครบถ้วนแล้วจัดเรียงข้อความตามประเภทของข้อความไว้พวกเดียวกัน แบ่งหมวดหมู่ของข้อความตามประเภท เขียนคำชี้แจง คำนำ หรือวิธีการตอบให้ชัดเจน จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือให้สวยงาม น่าสนใจและน่าตอบ

ขั้นที่ 7 การทดลองใช้

เมื่อจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ผู้สร้างตรวจสอบเครื่องมือในด้านภาษาเป็นรายข้อความทั้งไว้ระยะหนึ่งแล้ว แล้วทดลองตอบตนเองว่าเพื่อทดสอบว่า ตนเองอ่านเข้าใจหรือไม่ ตนเองตอบใช้เวลานานเท่าใด แก้ไขปรับปรุง แล้วจึงจัดพิมพ์ตามจำนวนคนที่คาดการณ์ไว้

2. ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ (อุทุมพร จามรมาน.2532 : 65 – 69) เมื่อสร้างเครื่องมือจะทดลองใช้ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงแล้ว จึงนำมาใช้กับกลุ่มจริงและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือต่อไป กลุ่มที่จะใช้จริงคือ กลุ่มที่วางแผนไว้ตั้งแต่ก่อนการ สร้างเครื่องมือว่าจะใช้เครื่องมือนี้กับใครต่อไป กลุ่มที่จะใช้จริงคือ กลุ่มที่วางแผนไว้ตั้งแต่ก่อนการสร้างเครื่องมือว่าจะใช้เครื่องมือนี้กับใครบ้าง การพิจารณาลักษณะของกลุ่มจริง ตลอดจนจำนวนผู้ใช้นั้นเป็นเรื่องสำคัญ ผู้สร้างต้องพิจารณา ในด้านลักษณะของผู้ใช้ และขนาดของกลุ่ม เช่น ต้องการสร้างเครื่องมือวัดความสนใจของนักเรียนมัธยมต้น ผู้สร้างต้องศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ภูมิหลัง ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนที่คาดว่าจะสามารถทำได้ ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการสร้างจึงเป็นตัวกำหนดลักษณะและจำนวนของกลุ่มผู้ตอบ ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนมีทั้งหมด 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การทดลองใช้กับกลุ่มจริง

ผู้สร้างพิจารณาจำนวนคนตอบ จัดพิมพ์เครื่องมือตามจำนวนที่ต้องการแล้วเตรียมการทดสอบโดยกำหนดสถานที่สอบ ผู้ควบคุมที่เข้าใจกระบวนการให้ การทดสอบ ผู้สร้างต้องซักซ้อมกับผู้ควบคุมการทดสอบตั้งแต่การเริ่มต้นทดสอบจนถึงสิ้นสุดการทดสอบ ถ้ามีปัญหาจะแก้ไขอย่างไร ผู้สร้างควรเป็นผู้หนึ่งในกระบวนการทดสอบและบันทึกขั้นตอนการทดสอบตลอดจนปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยาย

เลือกเฉพาะข้อที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ ฉบับที่ตอบไม่ครบ ควรจัดแยกไว้ต่างหาก

การวิเคราะห์ในขั้นนี้คือ การตรวจให้คะแนนแต่ละคน แต่ละข้อ แจกแจงความถี่ และคำนวณค่าต่าง ๆ เป็นรายข้อและเป็นกลุ่มคนดังนี้คือ

1. ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ความแปรปรวน
2. พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวน
3. ความเบ้ ความโด่งแบน
4. สหสัมพันธ์ระหว่างข้อ
5. สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์รายข้อ

การคำนวณค่าต่าง ๆ เป็นรายข้อ ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการตอบเป็น รายข้อ คือ

1. ข้อใดบ้างมีผู้ตอบมาก/น้อย
2. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับข้อใดสูงหรือต่ำ
3. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูงหรือต่ำ
4. ลักษณะการแจกแจงข้อมูลของคนเป็นรายข้อเป็นอย่างไร ลักษณะการแจกแจง

ของแต่ละข้อเหมือนกันหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าความเบ้ และความโด่ง – แบน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์คะแนนรวม

การเสนอการแจกแจงข้อมูลกลุ่ม จะทำให้ได้ข้อสรุปว่า คะแนนเป็นอย่างไร ปกติ หรือเบ้ แบบวัดนี้ผู้ตอบได้มากหรือน้อย ค่าสถิติภาคบรรยายช่วยอธิบายลักษณะของแบบวัดนี้

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าความตรง

ความตรงจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ คือ ความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามทฤษฎี และความตรงตามเกณฑ์

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ค่าความสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficient)

การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือส่วนใหญ่ใช้การหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) หรือความคงเส้นคงวา (Stability) สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงดังกล่าวอยู่ในบทที่ 2

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงเครื่องมือ

หลังจากที่วิเคราะห์ข้อความและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือแล้ว ผู้สร้างควรนำผลวิเคราะห์มาพิจารณาว่า จะตัดทิ้ง ปรับปรุง อย่างไร แล้วจึงควรดำเนินการแก้ไข แต่ให้อยู่ในตารางโครงสร้าง แล้วจึงไปทดลองกับกลุ่มใหม่ ทำเช่นนี้หลาย ๆ ครั้ง จนไม่มีข้อความใดที่จำเป็นต้องปรับปรุง จึงคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ แล้วสรุปผล

ขั้นที่ 8 ปกติวิสัย (Norm)

ถ้าพัฒนาเครื่องมือไปถึงขั้นที่มีความเชื่อถือได้สูงแล้ว การหาค่าปกติวิสัยจะช่วยให้การใช้เครื่องมือ การแปลความหมายเป็นไปได้ง่ายและสะดวก ค่าปกติวิสัยนี้ส่วนใหญ่ได้จากกลุ่มจริงที่มีขนาดใหญ่และมีความเป็นตัวแทนของประชากร การคำนวณค่าปกติวิสัยได้แก่ การคำนวณคะแนนมาตรฐาน และการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูลกลุ่มใหญ่นั้นเอง

ขั้นที่ 9 การสรุปผล

เครื่องมือที่พัฒนามาถึงขั้นสุดท้ายแล้วผู้สร้างจะต้องเขียนคู่มือการใช้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องมือ
2. กรอบการสร้าง ตารางโครงสร้าง
3. ข้อความทั้งหมด
4. การสรุปผลด้านคุณภาพ
5. วิธีการใช้และการแปลผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมา 6 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนแต่ละแห่งด้วยวิธีจับฉลากห้องเรียน โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน และให้นักเรียนทุกคนในห้องเรียนนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
เขต 1 สุรศักดิ์มนตรี	140
โยธินบูรณะ	142
เขต 2 นวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	216
สตรีวิทยา 2	235
เขต 3 ศึกษานารี	138
วัดพุทธบูชา	129
รวม	1000

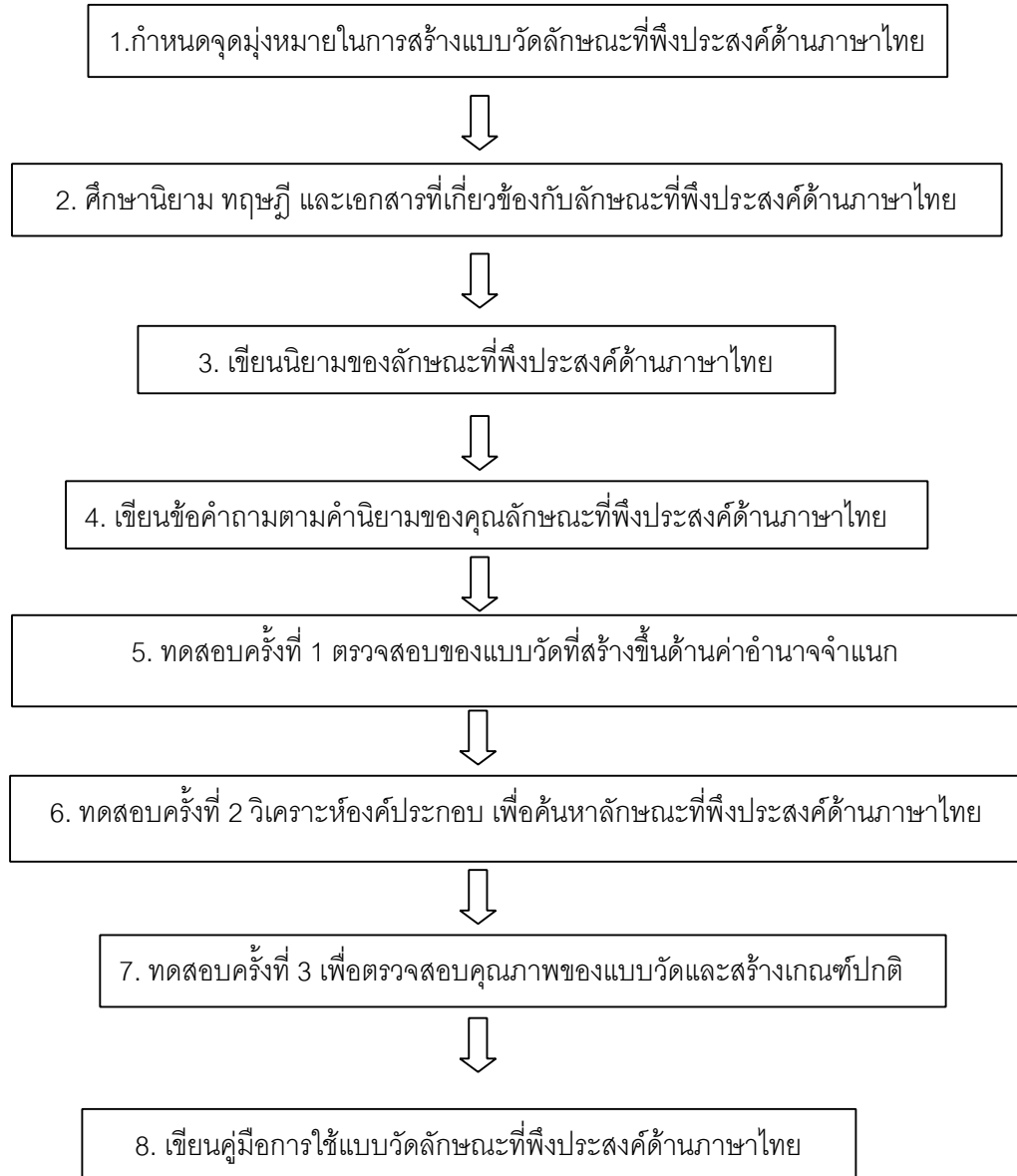
2. เครื่องมือที่ใช้การในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบบวัด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดเกี่ยวกับด้านความรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ
- ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดเกี่ยวกับด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 13 ข้อ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 16 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามภาพประกอบข้างต้น มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

1.1 เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

1.2 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับตีความหมายของคะแนน

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

3. เขียนข้อคำถามตามค่านิยามของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย 3 ด้านได้แก่ ด้านการรู้คิด 25 ข้อ ด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ และด้านพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ จากนั้นนำข้อคำถามที่ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสาระนิพนธ์ ได้แก่ ผศ.ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ศิริเพ็ญ แสงเดช อาจารย์ประเสริฐ อึ้งคชชะ และอาจารย์วิศา อุ่นตระการ แล้วนำมาหาค่า IOC ได้แบบวัดจำนวน 65 ข้อ

4. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยผู้เชี่ยวชาญได้แก่ อาจารย์ ศิริเพ็ญ แสงเดช อาจารย์ประเสริฐ อึ้งคชชะ และอาจารย์วิศา อุ่นตระการ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนวัดลาดพร้าว เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดด้านค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้ $t - test$ ได้ค่าดังนี้

4.1 แบบวัดด้านการรู้คิด ได้ค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .50 - .76 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .77 เหลือแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ

4.2 แบบวัดด้านความสนใจ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.79 – 8.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .81 เหลือแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 ข้อ

4.3 แบบวัดด้านพฤติกรรม ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.45 – 8.61 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .82 เหลือแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 16 ข้อ

5. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 4 ไปทดลองใช้กับกลุ่มรู้ชุด (Known groups) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมจำนวน 50 คน นำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าดังนี้

4.1 แบบวัดด้านการรู้คิด ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .80

4.2 แบบวัดด้านความสนใจ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .86

4.3 แบบวัดด้านพฤติกรรม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .91

6. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบวัดที่ได้คัดเลือกจากข้อ 6 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด และสร้างเกณฑ์ปกติ แล้วบอกเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์

7. จัดทำคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวอย่าง

ตอนที่ 1 แบบวัดด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทย เป็นแบบวัดแบบเลือกตอบ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว มีตัวเลือกทั้งหมด 4 ตัว

คำศัพท์ภาษาไทย หมายถึง การเข้าใจความหมายของศัพท์ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

1. ศรีอยุธยา เป็นนามปากกาของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คำว่า **นามปากกา** หมายความว่าอย่างไร
 - ก. ชื่อที่เรียกกันในหมู่เพื่อน
 - ข. ชื่อที่เรียกกันในหมู่ผู้อ่าน
 - ค. ชื่อสมมุติที่ใช้ในการเขียนเรื่อง
 - ง. ชื่อสมมุติที่ใช้ในการเรียกทั่วไป
2. ไปเที่ยวสุขุขทัยครั้งนี้เรามี**มัคคุเทศน์**ไปด้วยทำให้รู้สึกอุ่นใจ คำว่า **มัคคุเทศก์** หมายความว่าอย่างไร
 - ก. คนรับใช้
 - ข. ผู้นำทาง
 - ค. คนถือของ
 - ง. ผู้อบรมสั่งสอน

คำอุปมาอุปไมยทางภาษาไทย หมายถึง การเข้าใจความหมาย และใช้การเปรียบเทียบการอุปมาอุปไมยทางภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

1. “ ล้วงคองูเห่า ” มีความหมายอุปมาตรงกับข้อใด
 - ก. งูเห่ากัดชาวนาที่คอ
 - ข. ตำรวจไล่จับคนร้าย
 - ค. ผู้ร้ายเข้าไปลั่นบ้านตำรวจ
 - ง. ผู้ร้ายวิ่งราวกระเป๋เงินนักเรียน

2. คำอุปมา มีหมายถึงตรงกับข้อความในข้อใดมากที่สุด

- ก. คำที่ใช้บอกคุณสมบัติของคำกริยา
- ข. คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำอีกคำหนึ่ง
- ค. คำที่ใช้บอกคุณสมบัติของคำนาม แล้วอาศัยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาใช้เรียกแทน
- ง. คำที่ใช้เรียกสิ่งหนึ่งแล้ว และอาศัยคำเดียวกันนั้นเรียกสิ่งอื่นที่เปรียบเทียบได้ตามลักษณะคล้ายคลึงกัน

ความสัมพันธ์ของคำ หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำและสามารถเปรียบเทียบ

ความสัมพันธ์ได้

1. **ครู** เกี่ยวข้องกับคำใด

- ก. ซอล์ก
- ข. หนังสือ
- ค. นักเรียน
- ง. โรงเรียน

2. **ปากกา** เกี่ยวข้องกับคำใด

- ก. ดินสอ
- ข. ยางลบ
- ค. กระเป๋
- ง. กระดาษ

คำที่มีความหมายใกล้เคียง หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำและเลือกคำสอง

คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้ถูกต้อง

1. เขาเป็นคน**ลุ่ม**ต้นไม้ **ลุ่ม**มีความหมายเหมือนคำใด

- ก. หา
- ข. ชูด
- ค. ตัด
- ง. ผลัก

2. คนรายนี้น่าจะเป็นคน**มัธยัสถ์** คำว่า**มัธยัสถ์**มีความหมายใกล้เคียงกับคำใด

- ก. ใช้น้อย
- ข. ตระหนี่
- ค. ขี้เหนียว
- ง. ประหยัด

อ่านสรุปความ หมายถึง การอ่านข้อความและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

“ชาวจีนเชื่อว่า การเกิดสุริยุปราคาเป็นเรื่องของมังกรอมดวงอาทิตย์ จึงต้องส่งเสียงร้องขับไล่ตีกระทะตีปี่ ชาวเกาะตาดิในมหาสมุทรแปซิฟิกเชื่อว่าการเกิดสุริยุปราคาเป็นโอกาสที่ดวงจันทร์และดวงอาทิตย์พบรักกัน จึงอยากให้เกิดสุริยุปราคาบ่อยๆ ชาวเอสกิโมเชื่อว่า เป็นความประสงค์ของพระเจ้า ที่ต้องการให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์กลับถิ่นฐานชั่วคราว หลังจากเดินทางเที่ยวสำรวจสรรพสิ่งบนโลกให้ดำเนินไปด้วยดี”

หลังจากอ่านข้อความข้างต้น ให้ตอบคำถามข้อ 1 – 2

1. สาระสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. คนชาติต่างๆ มีความเชื่อที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเกิดสุริยุปราคา
- ข. การเกิดสุริยุปราคาทำให้ความเชื่อของชนชาติต่างๆ สมเหตุสมผล
- ค. ความเชื่อเกี่ยวกับสุริยุปราคาของคนไทยและคนจีนคล้ายคลึงกัน
- ง. ความเชื่อเกี่ยวกับการเกิดสุริยุปราคาเป็นความเชื่อที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้

2. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามข้อความข้างต้น

- ก. ชนชาติต่างๆ มีเหตุผลในเรื่องความเชื่อแตกต่างกัน
- ข. ชนกลุ่มต่างๆ มีความเชื่อเกี่ยวกับสุริยุปราคาแตกต่างกัน
- ค. ชาวจีนและชาวไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับสุริยุปราคาเหมือนกัน
- ง. ความเชื่อที่ต่างกันเป็นผลมาจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ

การเลือกใช้คำไทยที่เหมาะสม หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำและสามารถเลือกใช้คำให้เหมาะสม

1. วัดนี้มีการปิดทองพระพุทธรูปจำลองเป็นงาน.....ประจำปี

- ก. มหรสป
- ข. มหกรรม
- ค. มหากุศล
- ง. นักขัตฤกษ์

2. แต่ในที่สุดก็ทราบเรื่องจริงๆ คือ มีข่าวลือ.....ไปทั่วกรุง

- ก. ลั่น
- ข. ฟุ้ง
- ค. เลื่อง
- ง. กระฉ่อน

การตรวจให้คะแนนแบบวัดด้านการรู้คิด

ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบวัดด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่มีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ					
2.ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าได้ยินบทกลอนของสุนทรภู่ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความไพเราะ					
3.เมื่อข้าพเจ้าเห็นหนังสือวรรณคดีไทยข้าพเจ้ามีความรู้สึกสนใจที่จะอ่าน					
4.ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ภาษาไทยมีประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ในแขนงต่างๆ					

ตอนที่ 3 แบบวัดด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.ข้าพเจ้าสามารถพูดออกเสียง “ร” “ล” ได้ชัดเจน					
2.เวลาที่ข้าพเจ้าเดินทางข้าพเจ้ามักจะอ่านป้ายโฆษณาต่างๆ					
3.ข้าพเจ้ามักจะเขียนกลอนอยู่เสมอเสมอ					
4.ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าเล่าเรื่องราวต่างๆ เพื่อนของข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังเรื่องราวอยู่เสมอๆ					
5.เมื่อถึงวันสุนทรภู่ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกิจกรรมทันที					

การตรวจให้คะแนนแบบวัดด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรม

ตอบจริงมากที่สุดให้ 5 คะแนน

ตอบจริงมากให้ 4 คะแนน

ตอบจริงให้ 3 คะแนน

ตอบจริงน้อยให้ 2 คะแนน

ตอบจริงน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดหมายและกำหนดเวลาในการดำเนินการวัด
2. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาของกลุ่มที่ทดลองใช้ เพื่อกำหนดวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้งและวางแผนการดำเนินการสอบ ซึ่งครูประจำโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ

4. อธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจในวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

5. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยไปทดลองกับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

5.1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นและค่าความยากง่ายของแบบทดสอบด้านความรู้คิด

5.2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่คัดเลือกและแก้ไขแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกภาษาไทย จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

5.3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 3 เขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเขตละ 2 โรงเรียน โดยแจกแบบวัดโรงเรียนละ 250 ชุด รวมเป็น 1500 ชุด ได้รับคืน 1258 ชุด และมีแบบวัดที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 1000 ชุด

6. นำแบบวัดวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์และสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

คุณภาพของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

5.1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติกับข้อความของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบทดสอบและแบบวัดกับคะแนนรวมของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยโดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นด้าน ๆ โดยพิจารณาจากค่าความเชื่อมั่น (r)

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยกลุ่มรู้ชุด (Known Group) โดยใช้ t-test

5.1.2 วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดย t-test แบบเทคนิค 27 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

5.1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

5.1.4 หาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติแบบยืดพื้นที่ได้โค้งเป็นหลัก (Area Transformation) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 หาสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยมีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ คือ ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ X คือ ข้อมูลแต่ละจำนวน
 $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย
 n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) (ล้วน สายยศอังคณา สายยศ. 2539 : 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) หาค่าสหสัมพันธ์ (r_{xy}) ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับที่ตัดข้อนั้นออก (Corrected item total correlation) โดยใช้สูตร (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 117 – 118)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อ (item) ของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวม (total) ของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณของคะแนน X และคะแนน Y

3) หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535: 136 – 137) โดยใช้สูตรดังนี้

สูตรความยากง่าย (p)

$$P = \frac{P_H + P_L}{2n}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากง่ายของข้อสอบ
	P_H	แทน	จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มสูง
	P_L	แทน	จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนตอบในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ (กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำเท่ากัน)
	R	แทน	ค่าอำนาจจำแนก

สูตรการหาค่าอำนาจจำแนก (r)

$$\text{จากสูตร } r = \frac{P_H - P_L}{n}$$

4) หาค่าอำนาจจำแนกจากการทดสอบที (t-test Index) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	เป็นดัชนีอำนาจจำแนกแต่ละข้อ
	$\overline{X}_H$	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงทำข้อนั้น
	$\overline{X}_L$	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำทำข้อนั้น
	S_H^2	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง
	S_L^2	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มต่ำ
	n_H	จำนวนคนสอบในกลุ่มได้คะแนนสูง
	n_L	จำนวนคนสอบในกลุ่มได้คะแนนต่ำ

5) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านการรู้คิดด้านภาษาไทย ใช้สูตร KR – 20 ของ
คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson formula 20) โดยใช้สูตร (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539:

$$r_{tt} = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[\frac{S_t^2 - \sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	p	แทน	ค่าความยากง่ายของแบบสอบถามแต่ละข้อ (สัดส่วนของคนทำถูก)
	q	แทน	$1 - p$ (สัดส่วนของคนทำผิด)
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

6) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย และแบบวัดด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 132 – 133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ค่าคะแนนความแปรปรวนในแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

7) สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ โดยใช้สูตร

$$P_R = \frac{\left\{ cf + \left(\frac{f}{2} \right) \right\}}{N} \times 100$$

เมื่อ	P_R	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสมในชั้นคะแนนที่ต่ำลงมา
	N	แทน	จำนวนประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

k	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบด้านความสนใจและด้านพฤติกรรม
α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจและด้านพฤติกรรม
r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านการรู้คิด
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านการรู้คิด
p	แทน	ค่าความยากง่าย
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (Normalized T – score)
n	แทน	จำนวนคน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น เพื่อหาค่า IOC

ตอนที่ 2 การวัดครั้งที่ 1 การวิเคราะห์เครื่องมือเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) กับกลุ่มนักเรียน 100 คน

ตอนที่ 3 การวัดครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณด้วยสูตร KR 20 ของแบบวัดด้านการรู้คิด และวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัคเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจ และแบบวัดด้านพฤติกรรมจากกลุ่มผู้รู้ชัด (Known Group) จำนวน 50 คน

ตอนที่ 4 การวัดครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจริง 1,000 คน

4.1 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

4.2 คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ไปตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ศิริเพ็ญ แสงเดช อาจารย์ประเสริฐ อภัยชชะ และอาจารย์วิศา อุ่นตระการ พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยาม แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ทั้ง 3 ด้าน จำนวน 65 ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบต่อไป

ตอนที่ 2 การหาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย จำนวน 100 คนที่ไม่กลุ่มตัวอย่างจริง

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่ผ่านการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) หาค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามแบบวัดความสนใจทางภาษาไทยและแบบวัดด้านพฤติกรรมทางภาษาไทย เป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ วิเคราะห์ค่า t-test เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ได้ค่าดังนี้

2.1 แบบวัดด้านการรู้คิดที่มีต่อภาษาไทย ก่อนการคัดเลือก จำนวน 25 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .05 ถึง .92 หลังการคัดเลือก ได้ค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .50 - .76 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 เหลือแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ

2.2 แบบวัดด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย ก่อนการคัดเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.12 ถึง 8.00 หลังการคัดเลือก ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.79 – 8.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 เหลือแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 ข้อ

2.3 แบบวัดด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย ก่อนการคัดเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.05 ถึง 8.61 หลังการคัดเลือก ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.45 – 8.61 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 เหลือแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 16 ข้อ

ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพไว้ทั้งหมดจำนวน 49 ข้อ เพื่อนำไปทดสอบครั้งต่อไป ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย (N = 100)

ลักษณะที่วัด	(K)	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการรู้คิดที่มีต่อภาษาไทย	20	.50 - .76	.24 - .68	.77
ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย	13	-	2.79 – 8.00	.81
ด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย	16	-	2.45 – 8.61	.82

จากตารางที่ 2 พบว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน มีค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ดังนี้

แบบวัดด้านการรู้คิด มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .50 - .76 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .77

แบบวัดด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.79 – 8.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .81

แบบวัดด้านพฤติกรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.45 – 8.61 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .82

ตอนที่ 3 หาค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณด้วยสูตร KR 20 ของแบบวัดด้านการรู้คิด และวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัคเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจ และแบบวัดด้านพฤติกรรมจากกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัยกับกลุ่มรู้จักที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ (Known Group) ผู้วิจัยได้เลือกใช้นิสิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สาขาวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 3 จำนวน 50 คน ในการทำแบบวัด โดยใช้แบบวัดที่ทำการปรับแก้ตามเกณฑ์การเลือกให้

ข้อคำถามในขั้นที่ผ่านมา ซึ่งทำการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบด้านการรู้คิด โดยใช้วิธีหาค่า KR-20 โดยวิธีแบบคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของแบบทดสอบด้านความสนใจและด้านพฤติกรรม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย รวมทุกด้าน
กลุ่มผู้จัด (N = 50)

แบบวัด	k	r_{tt}
ด้านการรู้คิด	20	.80
ด้านความสนใจ	13	.86
ด้านพฤติกรรม	16	.91

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านการรู้คิด มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .80 ด้านความสนใจ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86 และด้านพฤติกรรม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91

ตอนที่ 4 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น และเกณฑ์ปกติ

ตอนที่ 4.1 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างจริง 1,000 คน

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย รวม 49 ข้อ ไปทำการวัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ซึ่งได้ผลวิเคราะห์แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัด
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย (N = 1000)

แบบวัด	K	p	r	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการรู้คิด	20	.54 - .78	.28 – .60	.78
ด้านความสนใจ	13	-	3.33** -13.33**	.82
ด้านพฤติกรรม	16	-	3.71** -12.31**	.84

**p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่าแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1000 คน มีค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก
(r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ดังนี้

แบบวัดด้านการรู้คิด มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .54 - .78 และค่าความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .78

แบบวัดด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33** -13.33** และค่าความ
เชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .82

แบบวัดด้านพฤติกรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.71** -12.31** และค่าความ
เชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .84

ตอนที่ 4.2 คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms)

ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย รวม 49 ข้อ ไปทำการวัดกับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งได้
แสดงผลวิเคราะห์ดังแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 สถิติพื้นฐานของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย (N = 1000)

แบบวัด	K	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการรู้คิด	20	20	7	14.98	2.78
ด้านความสนใจ	13	65	32	48.07	6.88
ด้านพฤติกรรม	16	74	42	58.61	8.24

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า คะแนนลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.98 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.78 มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 20 และต่ำสุดเท่ากับ 7 ด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.07 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.88 มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 65 และต่ำสุดเท่ากับ 32 และด้านพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.24 มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 74 และต่ำสุดเท่ากับ 42

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิด ที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ (N = 1000)

T-scre	คะแนนดิบ	f	PR	T-scre	คะแนนดิบ	f	PR
68	20	80	100	43	13	128	19
64	19	54	87	39	12	104	9
61	18	104	77	36	11	66	1.8
57	17	77	69	32	10	2	1.6
54	16	44	65	28	9	4	1.5
50	15	129	52	25	8	2	1
46	14	197	32	21	7	9	0.5

จากตาราง 6 คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิด มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 7 – 20 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21 – T68

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิดให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิด ดังนี้ (ชวาล แพรรัตกุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T60 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T50 – 59 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T45 – 49 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

ตั้งแต่ T36 – 44 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยต่ำมาก

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจ
ที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 13 ข้อ (N = 1000)

T-score	คะแนนดิบ	f	PR	T-score	คะแนนดิบ	f	PR
75	65	3	100	47	46	52	34
69	61	11	99	46	45	43	29
67	60	18	97	44	44	56	24
66	59	16	96	43	43	28	21
64	58	41	92	41	42	35	17
63	57	27	89	40	41	18	16
63	56	72	82	38	40	22	13
60	55	21	80	37	39	19	12
59	54	30	77	35	38	47	7
57	53	32	73	34	37	19	5
56	52	54	68	32	36	1	4.4
54	51	56	62	31	35	15	3
53	50	43	58	30	34	6	2.4
51	49	29	55	28	33	5	1.9
50	48	57	50	27	32	4	1.5
48	47	107	39	24	31	13	1.4

จากตาราง 7 คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจ มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 31 – 65 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 – T75

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ ดังนี้ (ชวาล แพรรัตกุล.2520 : 53)
ตั้งแต่ T66 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยสูงมาก
ตั้งแต่ T56 – 65 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T45 – 49 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจเกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง
 ตั้งแต่ T36 – 45 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยต่ำ
 ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยต่ำมาก

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรม
 ที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 16 ข้อ (N = 1000)

T	คะแนน	f	PR	T	คะแนน	f	PR
76	80	3	100	48	57	68	37
71	76	2	99.5	47	56	58	31
70	75	4	99.3	46	55	39	27
69	74	4	99	44	54	34	24
67	73	8	98	43	53	30	21
66	72	15	97	42	52	13	20
65	71	30	94	41	51	12	19
64	70	19	92	40	50	6	18
63	69	27	89	38	49	44	14
61	68	62	83	37	48	4	13
60	67	40	79	36	47	18	11
59	66	40	75	35	46	45	7
58	65	23	73	33	45	17	5
57	64	23	71	32	44	17	3
55	63	21	68	31	43	3	2.5
54	62	45	64	30	42	4	2
53	61	28	61	29	41	5	2.5
52	60	35	58	26	39	4	1.4
50	59	70	51	24	37	13	1
49	58	67	60				

จากตาราง 8 คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
ด้านพฤติกรรม มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 37 – 80 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 – T76

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรมให้อยู่
ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์
การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรม ดังนี้ (ชวาล แพรรต์กุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T66 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T56 – 65 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T46 – 55 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

ตั้งแต่ T36 – 45 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยต่ำมาก

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด กรุงเทพมหานคร ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1000 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 49 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามแบบถูก ผิด ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทย 20 ข้อ
2. ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย 13 ข้อ
3. ด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับภาษาไทย 16 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดหมายและกำหนดเวลาในการดำเนินการวัด
2. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาของกลุ่มที่ทดลองใช้ เพื่อกำหนดวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้งและวางแผนการดำเนินการสอบ ซึ่งครูประจำโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการให้
4. อธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจในวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
5. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยไปทดลองกับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้
 - 5.1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นและค่าความยากง่ายของแบบทดสอบด้านความรู้คิด
 - 5.2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่คัดเลือกและแก้ไขแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกภาษาไทย จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
 - 5.3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก ไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก 3 เขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเขตละ 2 โรงเรียน โดยแจกแบบวัดโรงเรียนละ 250 ชุด รวมเป็น 1500 ชุด ได้รับคืน 1258 ชุด และมีแบบวัดที่มีความสมบูรณ์จำนวน 1000 ชุด
6. นำแบบวัดวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์และสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms)

การวิเคราะห์ข้อมูล

คุณภาพของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติกับข้อความของแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเป็นรายข้อของแบบทดสอบและแบบวัดกับคะแนนรวมของแบบทดสอบกับแบบวัดลักษณะพึงประสงค์ด้านภาษาไทย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบโดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นด้าน ๆ โดยพิจารณาจากค่าความเชื่อมั่น (r)

1.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยกลุ่มรู้จัก (Known Group) โดยใช้ t- test

2. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดย t-test แบบเทคนิค 27 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

3. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Co-efficient Alpha) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4. หาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติแบบยัดพื้นที่ได้โค้งเป็นหลัก (Area Transformation) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซนต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะพึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (IOC) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ข้อคำถามที่สามารถวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้คิดที่มีต่อภาษาไทยจำนวน 25 ข้อ ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ และด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ รวมทั้งหมด 65 ข้อซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .50 – 1.00 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกไว้ทั้งหมด

2. การหาคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏดังนี้

2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าสหสัมพันธ์และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบสอบถามด้านความสนใจและแบบสอบถามด้านพฤติกรรมด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการวิเคราะห์เป็นด้าน ๆ โดยพิจารณา

จากค่าความเชื่อมั่น (r) พบว่าแบบวัดแต่ละด้านประกอบด้วยจำนวนข้อความ และค่าความเชื่อมั่นระหว่างคะแนนเป็นรายชื่อของแบบวัด ดังนี้

2.1.1 ด้านความรู้คิดที่มีต่อภาษาไทย จากการวัดครั้งที่ 1 จำนวน 25 ข้อ ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .05 ถึง .92 มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .01 ถึง .68 คัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .50 ถึง .76 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24 ถึง .68 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .77 โดยมีข้อที่คัดเลือกจำนวน 20 ข้อ และได้นำมาใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มรู้ชุด (Known Group) จำนวน 50 คน ต่อไป

2.1.2 แบบวัดด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย จากการวัดครั้งที่ 1 มีจำนวน 20 ข้อ ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.12 ถึง 8.00 คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.79 ถึง 8.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .81 โดยมีข้อที่คัดเลือกจำนวน 13 ข้อ และได้นำมาใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มรู้ชุด (Known Group) จำนวน 50 คน ต่อไป

2.1.3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย จากการวัดครั้งที่ 1 มีจำนวน 20 ข้อ ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.05 ถึง 8.61 คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.45 ถึง 8.61 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82 โดยมีข้อที่คัดเลือกจำนวน 16 ข้อ และได้นำมาใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มรู้ชุด (Known Group) จำนวน 50 คน ต่อไป

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ด้วยกลุ่มรู้ชุด (Known Group) จำนวน 50 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ด้านการรู้คิด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .80

1.3.2 ด้านความสนใจ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86

1.3.3 ด้านพฤติกรรม ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91

1.4 หาค่าของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1000 คน มีค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นปรากฏดังนี้

1.4.1 แบบวัดด้านการรู้คิด มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .54 - .78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .78

1.4.2 แบบวัดด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33** -13.33** และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .82

1.4.3 แบบวัดด้านพฤติกรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.71** -12.31** และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .84

1.5 หาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบและแบบสอบถามแต่ละฉบับ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ โดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) ปรากฏผลดังนี้

1.5.1 คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิดที่มีต่อภาษาไทย มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 7 - 20 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21 - T68

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้าน การรู้คิดให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T - score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิด ดังนี้ (ชวาล แพรรัตน์กุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T60 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T50 - 59 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T45 - 49 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

ตั้งแต่ T36 - 44 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยต่ำมาก

1.5.2 คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจ มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 31 - 65 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 - T75

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยด้านความสนใจให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T - score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ ดังนี้ (ชวาล แพรรัตน์กุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T66 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T56 - 65 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T45 - 49 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจเกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

1.5.3 คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรม มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 37 - 80 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 - T76

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรม ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนด เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรม ดังนี้ (ชวาล แพร้วฤตกุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T66 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยสูงมาก
ตั้งแต่ T56 – 65 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยสูง
ตั้งแต่ T46 – 55 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง
ตั้งแต่ T36 – 45 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยต่ำ
ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยต่ำมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การทดสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ภาษาไทย

1. ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ภาษาไทย เพื่อให้ผลวิจัย มีความเที่ยงตรงเป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งหมด 5 วิธี ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการกับข้อความ ของแบบทดสอบ จำนวน 25 ข้อ แบบสอบถามด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถาม ด้านพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาและ ตรวจสอบ แก้ไขให้ตรงกับนิยามปฏิบัติการ และกลั่นกรองภาษา โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความ ที่มีค่า I.O.C > 0.5 ขึ้นไปได้ข้อความทั้งหมด 25 ข้อ เช่นเดียวกับแบบสอบถามด้านความสนใจได้ ข้อความทั้งหมด 20 ข้อ และแบบสอบถามด้านพฤติกรรม ทั้งหมด 20 ข้อ โดยในการตรวจสอบ คุณภาพเบื้องต้นนั้น มีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามกับข้อสอบในแต่ละด้าน ของการวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏว่า มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งการคัดเลือกข้อคำถามให้อยู่ในเกณฑ์นั้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบได้ ตรงตามหลักการที่ อุทุมพร จามรมาน (2539 : 23) กล่าวไว้ว่า การคำนวณค่าความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องครอบคลุมเนื้อหา จุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพา พานิชชีวกุล (2538: 76) เรื่อง การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.00 กล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะ ที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพสามารถวัดได้ตรงตามนิยาม ศัพท์เฉพาะ

1.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าสหสัมพันธ์จากการทดสอบได้ข้อความในแบบทดสอบด้านการรู้คิดจำนวน 20 ข้อ จากข้อความทั้งหมด 25 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .50 ถึง .76 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24 ถึง .68 โดยได้คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 ซึ่งทำการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกนั้น จะคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาพร้อมกับค่าความยากง่ายที่มีค่า ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 ดังที่ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2527: 185) กล่าวไว้ว่า ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้จะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.2 ส่วนในการหาความเชื่อมั่นในด้านการรู้คิดนั้น ผู้วิจัยได้ใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน เพราะเป็นแบบวัดทำการให้คะแนน 0 กับ 1

แบบวัดด้านความสนใจ เมื่อหาค่าอำนาจจำแนก (t) ปรากฏว่าจากข้อความทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ ใช้ได้จำนวน 13 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.79 – 8.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

แบบวัดด้านพฤติกรรม เมื่อหาค่าอำนาจจำแนก (t) ปรากฏว่าจากข้อความทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ ใช้ได้ 16 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.45 – 8.61 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82

อำนาจจำแนกได้มาจากการคำนวณคะแนนของผู้สอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรมนั้น มีอำนาจจำแนกสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยในด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย มีการหาค่าอำนาจจำแนกใช้วิธีเดียวกับด้านการรู้คิด แต่ทำการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนัค เพราะสามารถใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบให้คะแนนไม่จำกัดได้ (ล้วน สายยศ. 2527 : 185)

1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ด้วยกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน โดยใช้ t- test เป็นค่าสถิติในการทดสอบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ด้านการรู้คิด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .80

1.3.2 ด้านความสนใจ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86

1.3.3 ด้านพฤติกรรม ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91

ผลปรากฏว่าแบบทดสอบและแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 หาค่าของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1000 คน ปรากฏผลดังนี้
ปรากฏดังนี้

1.4.1 แบบวัดด้านการรู้คิด มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .54 - .78 และค่าความ
เชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .78

1.4.2 แบบวัดด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33** -13.33** และ
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .82

1.4.3 แบบวัดด้านพฤติกรรม มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.71** -12.31** และ
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .84

1.5 หาเกณฑ์ปกติ (Norms) จากการวิจัยในครั้งนี้เมื่อได้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์
ด้านภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยหาคะแนนที่ปกติของแบบทดสอบ ในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized
T-score) โดยใช้เกณฑ์ของ ชาวาล แพร์ตกุล ทำให้สามารถแบ่งระดับ พฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะ
ที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยได้เป็น 5 ระดับ คือ 1) ระดับของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
ผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T65 และสูงกว่า หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 146 ขึ้นไป 2)
ระดับ ของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่
T55 – T65 หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 131 – 146) ระดับของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย
ปานกลาง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่ T45 – T55 หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 116 – 131
4) ระดับ ของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทยน้อย หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติตั้งแต่
T35 – T45 หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 100 – 116) ระดับของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ของด้านภาษาไทย
น้อยมาก หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเกณฑ์ปกติ T35 และต่ำกว่า หรือได้คะแนนดิบตั้งแต่ 100 และ
ต่ำกว่า สำหรับผู้ที่ได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T65, T55, T45, และ T35 หรือได้คะแนนดิบ
เท่ากับ 146, 131, 116 และ 100 พอดี ให้เลื่อนขึ้นไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปที่ได้จากการทำวิจัย

1.1 จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าลักษณะพึงประสงค์ด้านภาษาไทยนั้นประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1.ด้านความรู้คิด 2.ความสนใจ และ 3.ด้านพฤติกรรม ดังนั้นควรนำแบบวัดนี้ไปใช้ ควรต้องทำการวัดให้ครอบคลุมให้ 3 ด้านไม่ควรวัดด้านใดด้านหนึ่ง

1.2 แบบวัดลักษณะพึงประสงค์ด้าน ภาษาไทยที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ นำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาในการเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และเพื่อพิจารณาในการที่จะประกอบอาชีพของนักเรียนและผู้ที่มีความสนใจในด้าน ภาษาไทย ได้พิจารณาดูว่าตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการศึกษาเกี่ยวกับ ภาษาไทยหรือไม่ โดยประเมินผลจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตามควรใช้เกณฑ์อื่นมาช่วยในการพิจารณาตัดสินใจด้วย เพราะเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามครั้งนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการช่วยตัดสินใจเท่านั้น

1.3 อาจใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อดูแนวโน้มความสามารถด้าน ภาษาไทย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาในโรงเรียนที่สังกัดงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาแล้วในงานวิจัยฉบับนี้

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะอาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการเลือกศึกษาด้านสังคมศึกษา เช่น เพศ แรงจูงใจ เป็นต้น

2.3 ควรสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านภาษาไทย สำหรับนักเรียนทุกระดับ เพื่อให้ได้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาไทย ให้กับนักเรียนในแต่ละระดับได้อย่างต่อเนื่อง

2.4 ในการสร้างแบบวัดในส่วน ด้านการรู้คิดนั้นควรมีการสร้างขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีข้อคำถามที่มีจำนวนรายข้อให้มากขึ้น และเพื่อให้มีจำนวนข้อเลือกที่หลากหลาย ในการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่าย

2.5 ข้อคำถามควรใช้คำที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น

2.6 ในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งควรแจกแบบวัดให้เกินจากจำนวนที่ต้องการเก็บข้อมูลให้มาก เพื่อป้องกันข้อมูลที่ได้รับคืนไม่สมบูรณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2524). จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.
- ขจรศรี ขาดิกานนท์. (2540). ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตร และการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตรา วสุวานิช. (2518). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เจือจันทร์ ไหวพริบ. (2542). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่3. ภูเก็ต: คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บุญปก อ่อนเผ่า. (2526). การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2523). จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ: กราฟิเคอาร์ท.
- ปราณี รามสูต. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. ครั้งที่3 กรุงเทพฯ: เจริญกิจ.
- ปริญธร พรหมศรี. (2535). การเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน ด้วยวิธีสอนตามรูปแบบเอริกา (Erica) และวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์บุตรโงจน์. (2534). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- เปรมจิต ชนะวงศ์. (2538). หลักภาษาไทย. ครั้งที่8 นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏ นครศรีธรรมราช.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). _____ . กรุงเทพฯ: แวันแก้ว.

- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2537). *ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- _____. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542*. กรุงเทพฯ: นานมี บุ๊คส์.
- พรทิพา พานิชชาชีวกุล. (2538). *การเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพิมล จันทรพัลลภ. (2539). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 3. อัญญา: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา.
- พยุง ญาณโกมุท. (2518). *วิธีสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์.
- พูนสุข ญาณไพศาล. (2542). *ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา*. สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2540). *ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบุลย์ ดวงจันทร์. (2542). *การใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มรุส สว่างบำรุง. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. เชียงใหม่: ภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มาลินี จุฑะรพ. (2537). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- มาลี จุฑา. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ทิพย์วิสุทธิ : กรุงเทพฯ.
- โมรี ชื่นสำราญ. (2530). *ทักษะและความรู้ทางภาษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ. (2533). *จิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. (2533). *การวัดทัศนคติ*. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2525). *หลักการสร้างแบบทดสอบความถนัด*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2541). *เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ. (2542). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยะสาส์น.
- วณิช บรรจง. (2514). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2541). _____. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- วารินทร์ สายโฮบเอื้อ. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.
- วิภาพร มาพบสุข. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วีณา วิสเพ็ญ. (2525). *การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่3. มหาสารคาม: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์. (2542). *พฤติกรรมกรรมการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษา*. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. (2525). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บำรุงสาสน์.
- สมศรี ทองชั้น. (2540). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- สุชา จันทน์เอม. (2536). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช .
- สุดใจ กองมะลิ. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษากับแบบทดสอบโคลชวิต* *ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนีย์ ธีรดากร. (2525). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). *การประเมินผลภาษาไทย*. กรุงเทพฯมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาวดี นัมคณิสร์. (2533). *การศึกษาผลของการฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่พระฟาติมา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสถียร ยุธชัย. (2530). *จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กวัยรุ่น*. อุบลราชธานี: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี.
- แสงเดือน ทวีสิน. (2545). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยแสง.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2543). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสวดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- Berk, Laura E. (1998). *Development Through the Lifespan*. MA: A Viacom.
- Berryman, Julia C. (2002). *Development Psychology and You*. 2nd ed. Oxford: A BPS Blackwell book.
- Eysenck, Michael W. (2000). *Psychology*. Hong Kong: Midas Printing.

- Garrison, Karl C.; Kingstone, Albert J.; & McDonald, Arthur S. (1964). **EDUCATION PSYCHOLOGY**. 2nd ed. New York: Appleton Century Crofts.
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of education**. 3rd ed. New York: McGraw Hill Book.
- Hoffman, Lois (1988). **Developmental Psychology Today**. 5th ed. California: n.p.
- Huffman, Karen. (2002). **PSYCHOLOGY IN ACTION**. 6th ed. New York: John Wiley & Sons.
- Hughes, Laurel. (2002). **Paving pathways:child and development**. CA: Wadsworth/ Thomson Learning.
- Mischel, Walter. (1993). **Introduction to personality**. 5th ed. Florida: Harcourt Brace Jovanovich College.
- Santrock, John W. (1996). **Adolescence an introduction**. 6th ed. Dubuque: A Time Mirror.
- Shaffer, David R. (2002). **Developmental psychology childhood and adolescence**. 6th ed. CA: Wadsworth/Thomson Learning.
- Sigelman, Carol K; & Shaffer, David R. (1991). **Life – cpan human development**. California : Brooks/Cole Publishing.
- VanTassel – Baska, Joyce.; Johnson, Dana T.; & Boyce, Linda Neal. (1996). **Developing Verbal Talent**. Massachusetts: A Simon & Schudter.
- Wechsler, David. (1944). **The Measurement of Adult Intelligence**. 3rd ed. Baltimore: The William & Wilkins.

ภาคผนวก ก

ตาราง 9 ความเที่ยงตรงของแบบวัดด้านการรู้คิด ด้านความสนใจ และด้านพฤติกรรม (IOC)

ด้านการรู้คิด		ด้านความสนใจ		ด้านพฤติกรรม	
ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC
1	1.00	1	1.00	1	1.00
2	1.00	2	1.00	2	1.00
3	1.00	3	1.00	3	1.00
4	1.00	4	1.00	4	1.00
5	1.00	5	1.00	5	1.00
6	1.00	6	1.00	6	1.00
7	1.00	7	1.00	7	1.00
8	1.00	8	1.00	8	1.00
9	1.00	9	1.00	9	1.00
10	1.00	10	1.00	10	1.00
11	1.00	11	1.00	11	1.00
12	1.00	12	1.00	12	1.00
13	1.00	13	1.00	13	1.00
14	1.00			14	1.00
15	1.00			15	1.00
16	1.00			16	1.00
17	1.00				1.00
18	1.00				1.00
19	1.00				1.00
20	1.00				1.00

ตาราง 10 ค่าความยากง่าย (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ด้านการรู้คิด (100 คน)

ข้อ	ค่าอำนาจการจำแนก	ค่าความยากง่าย
1	0.32	0.76
2	0.24	0.64
3	0.32	0.76
4	0.40	0.72
5	0.48	0.76
6	0.60	0.54
7	0.44	0.50
8	0.44	0.70
9	0.68	0.50
10	0.24	0.76
11	0.40	0.72
12	0.36	0.74
13	0.32	0.52
14	0.40	0.72
15	0.60	0.62
16	0.48	0.60
17	0.24	0.72
18	0.44	0.70
19	0.40	0.64
20	0.44	0.62

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสนใจที่มีต่อภาษาไทยและพฤติกรรม
เกี่ยวกับภาษาไทย (ใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน)

แบบวัดความสนใจด้านภาษาไทย		แบบวัดด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทย	
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	2.79	1	4.73
2	3.44	2	2.60
3	4.82	3	2.45
4	4.09	4	6.74
5	6.08	5	4.77
6	8.00	6	4.69
7	4.65	7	6.73
8	3.29	8	6.59
9	6.22	9	8.36
10	7.35	10	8.61
11	6.77	11	6.95
12	7.16	12	6.24
13	6.06	13	2.62
		14	7.58
		15	7.41
		16	3.12

ตาราง 12 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย เป็นรายข้อ 50 คน

ด้านการรู้คิด		ด้านความสนใจ		ด้านพฤติกรรม	
ข้อ	r_{tt}	ข้อ	α	ข้อ	α
1	0.79	1	0.84	1	0.90
2	0.80	2	0.84	2	0.90
3	0.79	3	0.84	3	0.90
4	0.78	4	0.84	4	0.91
5	0.77	5	0.84	5	0.91
6	0.79	6	0.86	6	0.91
7	0.78	7	0.86	7	0.91
8	0.77	8	0.85	8	0.90
9	0.80	9	0.87	9	0.90
10	0.79	10	0.86	10	0.90
11	0.79	11	0.86	11	0.91
12	0.80	12	0.87	12	0.91
13	0.78	13	0.86	13	0.90
14	0.78			14	0.90
15	0.79			15	0.90
16	0.80			16	0.90
17	0.79				
18	0.78				
19	0.79				
20	0.79				

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 1000 คน

ด้านการรู้จัก			ด้านความสนใจ			ด้านพฤติกรรม		
ข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ข้อ	$\bar{X}$	S.D.
1	0.91	0.29	1	3.63	1.08	1	4.20	0.81
2	0.88	0.33	2	3.62	0.90	2	4.10	0.75
3	0.90	0.29	3	4.20	0.81	3	3.98	0.94
4	0.84	0.37	4	4.10	0.75	4	3.79	1.07
5	0.89	0.32	5	3.64	0.92	5	3.96	0.98
6	0.80	0.40	6	3.79	1.07	6	3.51	1.00
7	0.82	0.39	7	3.96	0.98	7	3.53	0.94
8	0.77	0.42	8	3.29	0.93	8	3.47	0.93
9	0.68	0.47	9	3.49	0.90	9	3.34	1.01
10	0.92	0.27	10	3.34	1.01	10	3.58	0.91
11	0.91	0.29	11	3.51	1.00	11	3.49	0.94
12	0.89	0.32	12	3.53	0.94	12	3.29	0.93
13	0.91	0.29	13	3.98	0.94	13	3.49	0.90
14	0.88	0.33				14	3.64	0.92
15	0.90	0.29				15	3.63	1.08
16	0.84	0.37				16	3.62	0.90
17	0.89	0.32						
18	0.80	0.40						
19	0.82	0.39						
20	0.77	0.42						

ภาคผนวก ข

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำตรงข้าม	จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 2 คำที่มีความหมายใกล้เคียง	จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 3 ศัพท์สัมพันธ์	จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 4 แบบผิดความ	จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 5 อ่านสรุปความ	จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 1 ด้านการรู้คิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกต้อง

คำตรงข้าม 1. ผู้หญิงคนนั้นแต่งตัวทันสมัยมาก 2. ผู้ชายคนนั้นทำทาง ริบเร่ง มาก

ก. เก่า

ก. เฉื่อย

ข. ใหม่

ข. ชักช้า

ค. คร่ำครึ

ค. อึดอ้าย

ง. โบราณ

เปื้อน่าย

3. ฉันมีฟันโยกอยู่ซี่หนึ่ง

4. อย่าซุ่มเด็กให้กลับ

ก. หัก

ก. ยอ

ข. ขยับ

ข. ชม

ค. ปวด

ค. ดู

ง. แน่น

ง. ปลอบ

คำที่มีความหมายใกล้เคียง

5. อย่าทำตัวเป็น ก้างขวางคอ ได้ไหม

6. เธอเป็นพวก จับปลาสองมือ

ก. ขว้างงูไม่พ้นคอ

ก. นกสองหัว

ข. แก้วง่าหาเสี้ยน

ข. นกมีหูหนูมีปีก

ค. ตัดไฟเสียแต่ต้นลม

ค. บ่าวว่าซี้ซ้าพลอย

หมูจะห้ามเอาคานเข้ามาสอด

ง. เขี่ยบเรื่อสองแคม

7. เขาเป็นคนปากเปราะมาก

8. หน้าบานเป็นจางเซิง

ก. พุดเก่ง

ก. ร่าเริง

ข. พุดมาก

ข. ภูมิใจ

ค. พุดเพวระ

ค. หัวเราะ

ง. พุดพล่อย

ง. ยิ้มแย้ม

ตอนที่ 1 (ต่อ) ด้านการรู้คิด

ศัพท์สัมพันธ์

9. นักโทษ มีความสัมพันธ์กับคำใดมากที่สุด

- ก. คุก
- ข. ศาล
- ค. โรงพัก
- ง. ตำรวจ

11. โทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับคำใดมากที่สุด

- ก. ข้าว
- ข. เสียง
- ค. ภาพ
- ง. ละคร

แบบผิดความ

13. ข้อความใดไม่เข้าพวก

- ก. นายว่าขี้ข้าพลอย
- ข. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
- ค. เห็นช้างขี้ขี้ตามช้าง

เดินตามหลังผู้ใหญ่มากไม่กัด

15. ข้อความใดไม่เข้าพวก

- ก. ทหารเป็นวีรของชาติ
- ข. นายอำเภอคนนี้รวย
- ค. ตำรวจอยู่ไหนประชาชนอุ่นใจ
- ง. พ่อค้าถือโอกาสขึ้นราคาสินค้า

17. ข้อความใดไม่เข้าพวก

- ก. น้ำกับไฟ
- ข. คมเขื่อนคม
- ค. หมากับแมว
- ง. ขมิ้นกับปูน

อ่านสรุปความ

10. เลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับคำใดมากที่สุด

- ก. รัฐบาล
- ข. ประชาชน
- ค. สมาชิกแทน
- ง. พรรคการเมือง

12. วัยรุ่น สัมพันธ์กับข้อใด

- ก. ความคิด
- ข. อิศรภาพ
- ค. การเรียน
- ง. คบเพื่อน

14. ข้อความใดไม่เข้าพวก

- ก. เขาเป็นลูกโทษ
- ข. ไปเที่ยวคนเดียว
- ค. เขาชอบโดดเรียน
- ง. อยู่อย่างโดดเดี่ยว

16. ข้อความใดไม่เข้าพวก

- ก. อ่านง่าย
- ข. ภาพสวย
- ค. ฟังก์ีเพราะ
- ง. มี 30 หน้า

20. คำประพันธ์นี้ใช้วิธีจูงใจผู้อ่านด้วยวิธีใด

คนจะงามงามน้ำใจไซ้ใบหน้า

ก. อธิบาย

คนจะสวยสวยจรรยาไซ้ตาหวาน

ข. ให้เหตุผล

คนจะแก้แก้ความรู้ไซ้อยู่นาน

ค. เปรียบเทียบ

คนจะรวยรวยสฤงคารไซ้บ้านโต

ง. ยกตัวอย่าง

จากการอ่านบทกลอนข้างต้นจงตอบคำถามข้อ

18 - 20

18. จากคำประพันธ์นี้มุ่งเน้นเรื่องใด

ก. ความดี

ข. ความงาม

ค. ความสวย

ความรวย

19. คำประพันธ์นี้ต้องการยกย่องคนในด้านใด

ก. ความรวย – ความดี

ข. ความรู้ – คุณธรรม

ค. ความรู้ – ความรวย

ความสวย – ความรวย

ตอนที่ 2 ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย

ข้อคำถาม	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
ความภูมิใจที่ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ 1. ข้าพเจ้าภูมิใจที่ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ					
2. เมื่อข้าพเจ้าเห็นคนต่างชาติศึกษาภาษาไทย ข้าพเจ้าภูมิใจมาก					
3. ข้าพเจ้าภูมิใจในเอกลักษณ์ของภาษาไทย					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกที่ภาษาไทยมีความสำคัญกว่าภาษาอื่น					
ความรู้สึกถึงความไพเราะของโคลง กลอน ต่าง ๆ 5. ภาษาพูดของภาษาไทยนั้นมีความไพเราะในตัวเอง					
สนใจ และติดตาม รวมทั้งสะสมสิ่งของที่เกี่ยวกับวรรณคดีไทย 6. ข้าพเจ้าสนใจหนังสือวรรณคดีไทย					
7. ทุกครั้งที่อาจารย์เล่าวรรณคดี ข้าพเจ้าติดตามฟังอย่างตั้งใจ					
8. สำหรับข้าพเจ้าหนังสือวรรณคดีไทยนั้นน่าสนใจ					
9. ข้าพเจ้าติดตามความเคลื่อนไหวของหนังสือวรรณคดีไทยอย่างต่อเนื่อง					
ความสำคัญของภาษาไทยในการศึกษาค้นคว้าและเป็นวิชาที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง 8. ภาษาไทยมีประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ของข้าพเจ้า					
11. ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาภาษาไทยเป็นพิเศษ					

ข้อคำถาม	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
12. ข้าพเจ้าอยากศึกษาภาษาไทยในการเรียน ระดับสูงขึ้นไป					
13. การสนใจศึกษาภาษาไทยของข้าพเจ้าไม่มีที่ สิ้นสุด					

ตอนที่ 3 ด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย

ข้อคำถาม	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
การพูดออกเสียงได้ชัดเจน					
1. ข้าพเจ้าสามารถพูดออกเสียงภาษาไทยได้ ชัดเจน					
2. ข้าพเจ้าใช้ถ้อยคำในการพูดได้ถูกกาลเทศะ					
3. ข้าพเจ้าพูดอธิบายเรื่องราวต่างๆให้ผู้ฟังเข้าใจ ได้ดี					
4. ใครๆชมว่าข้าพเจ้าพูดภาษาไทยได้ดี					
อ่านทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย					
5. ไม่ว่าจะมีความที่เป็นภาษาไทยอยู่ที่ไหน ข้าพเจ้าจะอ่านเสมอ เช่น ป้ายโฆษณา ข้อความ ข้างถูกระดาษ ฯ					
6. ข้าพเจ้าชอบจะอ่านทำนองเสนาะตามอาจารย์					
7. ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือและบท ประพันธ์ต่างๆ					
8. ข้าพเจ้าจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ดี					
เขียนเรื่อง นิทาน บทกลอน โคลงได้					
9. ข้าพเจ้ามักจะเขียนกลอนอยู่เสมอ					
10. ข้าพเจ้าเขียนภาษาไทยได้สละสลวย					
11. ข้าพเจ้ามักจะเขียนศัพท์หรือสำนวนแปลกๆ					

ข้อคำถาม	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
12. เวลาว่างข้าพเจ้าเขียนและแต่งนิทาน					
เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา					
13. เมื่อถึงวันสุนทรภู่ ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกิจกรรม ทันที					
14. ข้าพเจ้าเข้าร่วมเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้คำ หรือสำนวนไทย					
15. เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะเข้าร่วมประกวด แข่งขันเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย					
16. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับ ภาษาไทย					

ภาคผนวก ค

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีแนวโน้ม บ่งบอกว่า บุคคลจะประสบความสำเร็จในด้านภาษาไทย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ลักษณะการรู้คิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับภาษาไทย หมายถึง การรู้คิดในด้าน ภาษาไทย ได้แก่ คำศัพท์ภาษาไทย คำอุปมาอุปมัยทางภาษาไทย ความสัมพันธ์ของคำ คำที่มีความหมายใกล้เคียง อ่านสรุปความ การเลือกใช้คำไทยที่เหมาะสม

1.2 ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย หมายถึง ความชอบ ความพอใจ ความชอบใจ เกี่ยวกับความสนใจที่มีต่อภาษาไทย ได้แก่ ความรู้สึกภาคภูมิใจ ที่ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ของชาติไทย ความรู้สึกถึงความไพเราะของโคลง กลอนต่างๆ ความรู้สึกสนใจในวรรณคดีไทย และ ความรู้สึกที่ว่าภาษาไทยเป็นวิชาที่มีประโยชน์น่าศึกษายิ่ง

1.3 ด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกเกี่ยวกับ ภาษาไทย ได้แก่ พูดย่อเสียง “ร” “ล” ได้ชัดเจน อ่านทุกอย่างที่ผ่านพบ เช่น ป้ายชื่อ หรือ ป้ายข้อความต่างๆ เขียนเรื่องและแต่งเรื่องราวต่างๆ ได้ เช่น นิทาน โคลง กลอน สำนวน เป็นต้น เล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน ชวนติดตาม และเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาส

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย หมายถึง แบบวัดที่สร้างขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย โดยวัดในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทย ได้แก่

2.1.1 คำศัพท์ภาษาไทย หมายถึง การเข้าใจความหมายของศัพท์ภาษาไทย ได้อย่างถูกต้อง

2.1.2 คำอุปมาอุปมัยทางภาษาไทย หมายถึง การเข้าใจ ความหมาย และ ใช้การเปรียบเทียบการอุปมาอุปมัยทางภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

2.1.3 ความสัมพันธ์ของคำ หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำและสามารถ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ได้

2.1.4 คำที่มีความหมายใกล้เคียง หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำและ เลือกคำสองคำ ที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้ถูกต้อง

2.1.5 อ่านสรุปความ หมายถึง การอ่านข้อความและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

2.1.6 การเลือกใช้คำไทยที่เหมาะสม หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ และสามารถเลือกใช้คำให้เหมาะสม

2.2 ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทย หมายถึง ความชอบ ความพอใจ ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับความสนใจที่มีต่อภาษาไทย ได้แก่ ความรู้สึกภาคภูมิใจที่ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของชาติไทย ความรู้สึกถึงความไพเราะของโคลงกลอนต่างๆ ความรู้สึกสนใจในวรรณคดีไทย และความรู้สึกว่าภาษาไทยเป็นวิชาที่มีประโยชน์น่าศึกษาอย่างยิ่ง

2.3 ด้านพฤติกรรมที่มีต่อภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกเกี่ยวกับภาษาไทย ได้แก่ พูดย่อเสียง “ร” “ล” ได้ชัดเจน อ่านทุกอย่างที่ผ่านพบ เช่น ป้ายชื่อ หรือป้ายข้อความต่างๆ เขียนเรื่องและแต่งเรื่องราวต่างๆ ได้ เช่น นิทาน โคลง กลอน สारคดี เป็นต้น เล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน ชวนติดตาม และเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาทุกครั้งที่มีโอกาส

โครงสร้างของแบบวัด

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สร้างให้ครอบคลุมตามเนื้อหาและสอดคล้องกับหลักสูตรของระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบวัดด้านการรู้คิด เป็นแบบวัดแบบตัวเลือก 4 ตัวเลือก ก ข ค และ ง ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความสนใจด้านสังคมศึกษา และแบบวัดด้านพฤติกรรม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 แบบวัดด้านการรู้คิด	จำนวน 20 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบวัดด้านความสนใจ	จำนวน 13 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบวัดด้านพฤติกรรม	จำนวน 16 ข้อ

การพัฒนาแบบวัด

ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ได้ดำเนินการสร้าง ทดลองและปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 ถึง เดือน ตุลาคม 2550 จึงสำเร็จตามความต้องการ การดำเนินการทดลองและปรับปรุง มีขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามปฏิบัติการกับข้อความของแบบทดสอบด้านการรู้คิด 25 ข้อ แบบสอบถามด้านความสนใจจำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามด้านพฤติกรรมจำนวน 20 ข้อ แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ระหว่าง .50 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 65 ข้อ และได้เก็บไว้เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป
2. การทดสอบครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง 100 คน การทดสอบครั้งนี้ได้หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบด้านการรู้คิดจำนวน 25 ข้อ ก่อนการคัดเลือกมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .01 ถึง .68 หลังจากคัดเลือก ผลปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .24 ถึง .68 ผู้วิจัยได้เก็บข้อที่ผ่านเกณฑ์เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป แบบสอบถามด้านความสนใจก่อนการคัดเลือกจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.12 ถึง 8.00 หลังจากการคัดเลือก ผลปรากฏว่าได้แบบวัดที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์จำนวน 13 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.79 ถึง 8.00 ส่วนด้านพฤติกรรม ก่อนการคัดเลือกจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.05 ถึง 8.61 หลังจากการคัดเลือก ผลปรากฏว่าได้แบบวัดที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์จำนวน 13 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.45 ถึง 8.61
3. การทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มรู้ชัด (Know Group) จำนวน 50 คน ด้านการรู้คิดได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 ด้านความสนใจมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 และด้านบุคลิกภาพมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91
4. ทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง 1000 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบด้านการรู้คิดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.98 ด้านความสนใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.07 ด้านพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.61 และมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 123.68

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน ผู้ตรวจถือหลักเกณฑ์ดังนี้

1. แบบทดสอบด้านการรู้คิด

ตอบถูกให้	1	คะแนน
ตอบผิดให้	0	คะแนน

2. แบบสอบถามด้านความสนใจและแบบสอบถามด้านบุคลิกภาพ สำหรับข้อที่ตอบ

มากที่สุดให้	5	คะแนน
มากให้	4	คะแนน
ปานกลางให้	3	คะแนน
น้อยให้	2	คะแนน
น้อยที่สุดให้	1	คะแนน

3. ในกรณีที่ผู้ทดสอบ เว้นว่าง หรือตอบเกินกว่าหนึ่งตัวเลือกจะไม่มี การตรวจให้คะแนน

คะแนนเกณฑ์ปกติ (T-score)

คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ เป็นเกณฑ์ระดับท้องถิ่น (Local norm) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 สังกัดคณะกรรมการศึกษาเอกชน จำนวน 1000 คน คะแนนปกตินี้เป็นคะแนนมาตรฐานในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score)

เกณฑ์การตัดสิน

เนื่องจากการตีความหมายของคะแนนเป็นแบบอิงกลุ่ม เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบจึง ใช้คะแนนมาตรฐานในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) และเพื่อสะดวกแก่ผู้นำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเกณฑ์การตัดสินดังนี้

เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิด

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
20	68	13	43
19	64	12	39
18	61	11	36
17	57	10	32
16	54	9	28
15	50	8	25
14	46	7	21

จากตาราง คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิด มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 7 – 20 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21 – T68

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านการรู้คิดให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิด ดังนี้ (ชาวล พรวรรตกุล.2520: 53)

ตั้งแต่ T60 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T50 – 59 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T45 – 49 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

ตั้งแต่ T36 – 44 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการรู้คิดเกี่ยวกับภาษาไทยต่ำมาก

เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจ

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
65	75	46	47
61	69	45	46
60	67	44	44
59	66	43	43
58	64	42	41
57	63	41	40
56	63	40	38
55	60	39	37
54	59	38	35
53	57	37	34
52	56	36	32
51	54	35	31
50	53	34	30
49	51	33	28
48	50	32	27
47	48	31	24

จากตาราง คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจ มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 31 – 65 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 – T75

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านความสนใจให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ ดังนี้ (ชวาล แพรวัตกุล.2520 : 53)

ตั้งแต่ T66 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T56 – 65 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T45 – 49 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจเกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

ตั้งแต่ T36 – 45 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจที่มีต่อภาษาไทยต่ำมาก

เกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรม

คะแนนดิบ	T	คะแนนดิบ	T
80	76	57	48
76	71	56	47
75	70	55	46
74	69	54	44
73	67	53	43
72	66	52	42
71	65	51	41
70	64	50	40
69	63	49	38
68	61	48	37
67	60	47	36
66	59	46	35
65	58	45	33
64	57	44	32
63	55	43	31
62	54	42	30
61	53	41	29
60	52	39	26
59	50	37	24
58	49		

จากตาราง คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรม มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 37 – 80 คะแนน และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 – T76

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ด้านพฤติกรรมให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์

การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรม ดังนี้ (ชวาล แพรวัตกุล.2520: 53)

ตั้งแต่ T66 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยสูงมาก

ตั้งแต่ T56 – 65 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยสูง

ตั้งแต่ T46 – 55 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยปานกลาง

ตั้งแต่ T36 – 45 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยต่ำมาก

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบและวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ ดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนด วัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ

1.2 เตรียมแบบวัดให้พร้อม โดยการเตรียมแบบวัดให้พอเพียงกับจำนวนนักเรียน และมากกว่าจำนวนนักเรียนผู้เข้าทดสอบประมาณ 5 เปอร์เซนต์

1.3 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรศึกษาข้อชี้แจงในการทำแบบวัดล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถดำเนินการสอบได้อย่างคล่องแคล่ว

2. วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการดังนี้

2.1 แจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำแบบวัดให้ผู้สอบเข้าใจ

2.2 ผู้ดำเนินการสอบต้องชี้แจงรายละเอียดของแบบวัดให้ผู้สอบเข้าใจ ซึ่งในการทดสอบครั้งนี้ใช้เวลา 50 นาที และผู้เข้าสอบลงมือทำแบบวัดพร้อมกันทุกคน แล้วเริ่มจับเวลาตั้งแต่ผู้ดำเนินการสอบอนุญาตให้นักเรียนเริ่มทำข้อสอบ

2.3 การเตือนเวลา ให้ผู้คุมสอบเตือนเวลา 2 ครั้ง เมื่อหมดเวลาครั้งแรก และเมื่อเหลือเวลาอีก 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพร์ตกุล, 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย สูงมาก

ตั้งแต่ T55 – T64 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย สูง

ตั้งแต่ T45 – T54 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ปานกลาง

ตั้งแต่ T35 – T 45 แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ต่ำ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาไทย ต่ำมาก

ภาคผนวก ง.

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้าน
ภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- 1.อาจารย์ศิริเพ็ญ แสงเดช ตำแหน่ง ครู คศ.2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
- 2.อาจารย์ประเสริฐ อภัยชชะ ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนสมุทรพิทยาคม
- 3.อาจารย์วิศา อุ่นตระการ ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนสมุทรพิทยาคม

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายยุทธการ เอมเจริญ
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	18/188 ถ.งามวงศ์วาน ต.บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดลาดพร้าว สำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนหอวัง
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากโรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขนส่งทหารบก (ขส.ทบ.)
พ.ศ. 2544	ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) วิชาเอกจิตวิทยา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร